

Helsingin rantareitin kartoitus huviveneilyn edistämiseksi

Mikaela Lehtovuori

Tekijä(t) Mikaela Lehtovuori	
Koulutusohjelma Hotelli- ja ravintola-alan liikkeenjohdon koulutusohjelma	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Helsingin rantareitin kartoitus huviveneilyn edistämiseksi	Sivu- ja liitesivumäärä 37 + 11
<p>Helsingin luonnollisena vetovoimaisuutta lisäävänä kilpailuetuna on kaupunkia ympäröivä saaristomainen merimaisema. Tähän merimaisemaan kätkeytyy useita mahdollisuuksia, joita hyödyntämällä voidaan kehittää kaupunkilaisten virkistäytymistä ja turismia tukevia toimintoja ja palveluita. Helsingin kaupunki on myös viimeisten vuosien aikana huomannut ympäröivän merimaiseman potentiaalin. Tämän seurauksena on syntynyt Helsingin merellinen strategia, jonka tavoitteena on edistää kaupungin merellisen ympäristön vetovoimaisuutta ja sen laajamittaista hyödyntämistä. Yhtenä kehityksen avaintekijänä Helsingin kaupunki on tunnistanut rantareitin, eli julkisen rantaviivan, helpomman saavutettavuuden kehittämisen maa- ja meriteitse.</p> <p>Tämän opinnäytetyön lähtökohtana oli veneilijä Håkan Mittsin esittämä idea Helsingin rannikkoalueen nykytilan inventaariolle, jossa samalla kartoitettaisiin potentiaalisia huviveneille sopivia lyhytaikaisia kiinnityspaikkoja. Taustalla oli näkemys, että rannikkoalue on huviveneilyn näkökulmasta nykyisellään alihyödynnetty. Rantareitiltä voitaisiin löytää kohteita veneiden lyhytaikaisten eli päiväkäyttöön soveltuvien kiinnityspaikkojen lisäämiselle. Lyhytaikaisia huviveneiden kiinnityspaikkoja lisäämällä voidaan kehittää Helsingin merellistä profiilia, joka parantaa kaupunkilaisten virkistäytymismahdollisuuksia ja turismia tukevia toimia. Tällaisia palveluita voisivat olla esimerkiksi kesäkahvilat ja -ravintolat.</p> <p>Opinnäytetyö laadittiin toimeksiantona Helsingin kaupungille projektityönä. Tavoitteena oli kartoittaa ja dokumentoida Helsingin mantereella sijaitsevien julkisten ranta-alueiden nykytilaa huviveneilyn näkökulmasta. Tarkoituksena oli luoda pohjaa Merellinen Helsinki -strategian jatkokehityshankkeelle huviveneilyn edistämiseksi.</p> <p>Työn toteutus ajoittui vuoden 2019 toukokuun ja lokakuun välille. Työssä laadittiin kartoitus potentiaalisista huviveneiden lyhytaikaisista kiinnityspaikoista Helsingin rantareitillä. Esikartoitus pohjautuu julkisesti saatavilla olevaan materiaaliin ja opinnäytetyön tekijän käymiin keskusteluihin kaupungin asiantuntijoiden kanssa. Lisäksi työtä varten on dokumentoitu mantereelta käsin ranta-alueita, jotka soveltuisivat edellä kuvattuun tarkoitukseen.</p> <p>Tarkasteltavaksi alueeksi rajautui Helsingin rantaviiva, joka voidaan tavoittaa myös maateitse. Näin Helsingin saaristoalue rajautui tämän opinnäytetyön ulkopuolelle. Kartoituksen ja dokumentointityön myötä työn tulokseksi syntyi aineisto, joka on koottu esitykseksi Helsingin kaupungille ja opinnäytetyön liitteeksi. Esityksessä annettiin ehdotus 20:sta potentiaalisesta uudesta kohteesta huviveneiden lyhytaikaiselle kiinnityspaikalle. Näistä kohteista seitsemän on työnlaatijan näkemyksen mukaan toteuttamiskelpoisia hyvin kevyin investoinnein. Loput kolmetoista kohdetta vaativat enemmän investointeja, mutta ne olisivat tulevaisuudessa hyvä huomioida potentiaalisina kohteina huviveneilyn näkökulmasta.</p>	
Asiasanat Huviveneily, Helsinki, rantareitti, vierasvenesatama, lyhytaikainen kiinnittyminen	

Sisällys

1	Johdanto.....	1
1.1	Työn tavoite ja rajaus	2
1.2	Keskeiset käsitteet	3
2	Kaupunkien rannikot vapaa-ajan kohteina	4
2.1	Helsingin merellinen strategia	4
2.2	Merellinen Turku.....	6
3	Helsingin rantareitin nykytila.....	8
3.1	Olemassa olevat veneiden kiinnittymispaikat.....	8
3.2	Rantareittiä koskevat kaavoitukset.....	9
4	Prosessikuvaus	13
4.1	Toimeksianto	13
4.2	Aineiston keruumenetelmä.....	13
4.3	Aineiston keruun suorittaminen	14
4.3.1	Kohteiden kartoitus	16
4.3.2	Ehdotukset uusille venepaikoille	19
4.3.3	Dokumentointi	23
4.4	Tulosten eli aineiston käsittely ja luokittelu.....	28
4.5	Projektin tulokset.....	31
5	Pohdinta ja johtopäätökset	32
5.1	Ehdotukset	34
5.2	Projektin luotettavuus.....	35
5.3	Oman oppimisen arviointi.....	36
	Lähteet	38
	Liitteet.....	41
	Liite 1. Veneiden kiinnittymispaikat.....	41
	Liite 2. Merellisten toimintojen uudet paikat.....	43
	Liite 3. Esitys Helsingin kaupungille annetuista ehdotuksista.....	45

1 Johdanto

Helsingin luonnollisena vetovoimaisuutta lisäävänä kilpailuetuna on kaupunkia ympäröivä saaristomainen merimaisema. Tähän merimaisemaan kätkeytyy useita mahdollisuuksia, joita hyödyntämällä voidaan kehittää kaupunkilaisten virkistäytymistä ja turismia tukevia toimintoja ja palveluita. (Helsingin kaupunki 2018b.) Helsingin kaupunki on myös viimeisten vuosien aikana huomannut ympäröivän merimaiseman potentiaalin. Tämän seurauksena on syntynyt Helsingin merellinen strategia, joka ulottuu aina vuoteen 2030 asti. Merellisen strategian tarkoituksena on kaupungin merellisen ympäristön vetovoimaisuuden edistäminen (Helsingin kaupunginkanslia 2019).

Kaupungin merellisyyden yhtenä kehityksen avaintekijänä Helsingin kaupunki on tunnistanut rantareitin, eli julkisen rantaviivan, helpomman saavutettavuuden kehittämisen maa- ja meriteitse. Tulevaisuudessa kaupungin kehittämisessä on tarkoitus huomioida paremmat opasteet kuin myös rantareitin jatkuvuus. (Leppäsyvä 2019). Rantaviivan kehittämisellä ja paremmalla saavutettavuudella, niin maitse kuin vesitse, voidaan edistää kaupunkilaisten virkistäytymismahdollisuuksia ja turismia tukevia toimia. Tällaisia palveluita voisivat olla esimerkiksi sesonkiaikaiset ja pop up -luonteiset kahvilat, kioskit ja ravintolat.

Suomessa ranta-alueisiin pätee jokamiehenoikeus eli ihmisillä on oikeus käyttää rantoja lepoon ja virkistäytymiseen paikoissa, joissa vesillä liikkuminen on sallittua. Rantautuessa on huomioitava kunnollinen kiinnittäytyminen, ja tilapäinen ankkuroituminen vesialueella on sallittua (Helsingin kaupunki 2018a). Jo tämän oikeuden nojalla ja sen paremman toteutumisen vuoksi, tulisi Helsingin ranta-alueiden parempaa saavutettavuutta kehitettävä entisestään, jotta ne voisivat laajemmalla alueella ja monipuolisemmin palvella ihmisten virkistäytymistä.

Veneily on yleinen harrastus ja vapaa-ajanviettotapa etenkin Suomen rannikkoalueella. Monen helsinkiläisen veneilyharrastajan kotisatama on Helsingin rantaviivan venesatamissa. Helsingin edustan saaret ovat jo pidemmän aikaa olleet veneilijöiden, niin pääkaupunkiseudulta kuin pidemmältäkin tulleiden, pysähdyspaikkoja ja niiden merelliset palvelut kehittyvät jatkuvasti. Saariin verrattaessa Helsingin rantaviivan rantareitti tarjoaa tällä hetkellä niukasti mahdollisuuksia huviveneiden lyhytaikaiseen kiinnittymiseen, vaikka toisaalta venesatamia löytyy toistakymmentä.

Pitkäaikainen veneilyn harrastaja Dokk oy:n Håkan Mitts on havainnut, että potentiaalisia veneiden kiinnittymispaikkoja Helsingin rantareitillä olisi, mutta erinäisistä tekijöistä joh-

tuen useista kohdin kiinnittymismenetelmä (esimerkiksi rengas, knaappi) puuttuu kokonaan. Veneilijänä Mitts on antanut kaupungille esityksen ja toiveen, että uudisrakentamisessa ja kaavoituksessa otettaisiin jatkossa veneilijät paremmin huomioon. Lähtökohtaisesti kyse ei olisi venesatamien, vaan yksinkertaisten kiinnittymismenetelmien (mm. knaapit, renkaat, laituri) lisäämisestä potentiaalsiin kohteisiin.

Helsingin kaupunki on kiinnostunut Mittsin esityksestä kartoittaa ja identifioida rannat, jotka voitaisiin pienellä investoinnilla hyödyntää veneilykäyttöön. Huviveneiden lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen lisäämisellä voidaan kehittää Helsingin merellistä profiilia. Mitts esityksessään pyysi myös huomioimaan, että uusien veneiden lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen lisäämisen lisäksi olisi tärkeä luoda helppo ja nopea tapa saada tieto uusien kohteiden sijainnista.

1.1 Työn tavoite ja rajaus

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa ja dokumentoida Helsingin mantereella sijaitsevien julkisten rantojen nykytilaa huviveneilyn näkökulmasta. Toimeksiantajana toimii Helsingin kaupunki ja työn tavoite on luoda pohjaa Merellinen Helsinki -strategian jatkokehityshankkeelle huviveneilyn edistämiseksi.

Opinnäytetyön lähtökohtana on, että Helsingin rannat ovat huviveneilyn näkökulmasta vajaaikäisessä. Kaupungin rannat voitaisiin saada pienellä panostuksella nykyistä paremmin huviveneilijöiden käyttöön. Tällä panostuksella voidaan kehittää myös Helsingin merellistä profiilia. Pieni panostus esimerkiksi veneiden kiinnityskohteita ja opasteita lisäämällä voi olla merkittävä vaikutus huviveneilyn edistämiseksi Helsingissä. Ensin on kuitenkin kootava päivitetty tieto rantojen nykytilasta ja tehtävä kartoitus potentiaalisista kohteista.

Opinnäytetyö on projektityyppinen työ, joka on hyödyksi edistämään Helsingin merellisen ympäristön vetovoimaisuutta lähiseutumatkailun ja turismin näkökulmasta. Helsingin kaupungin tarkoitus on kehittää aktiivisesti saaristo- ja ranta-alueitaan lisätäkseen virkistys- ja vapaa-ajan käyttöä sekä palvellakseen paremmin turismia. Työ tulee olemaan pohjatyönä huviveneilyä edistävälle jatkokehityshankkeelle, millä voidaan nähdä olevan muita palveluita ja toimintoja tukeva vaikutus.

Kartoituksen ja dokumentoinnin pohjalta työn lopputuotoksena toteutetaan Helsingin kaupungin Merellinen strategia -projektiryhmälle esitys Helsingin rantareitin nykytilasta ja potentiaalisista kohteista huviveneiden lyhytaikaiselle kiinnittymiselle. Esityksessä on tarkoitus antaa ehdotus kevyen investoinnin vaativista kohteista sekä kohteista, jotka olisi

syytä huomioida tulevaisuudessa kaupungin suunnitelmissa. Kaupungille luovutettava esitys tullaan toteuttamaan Power Point -esityksenä ja työn lopputulema tulee rajautumaan esityksen luovutukseen.

Työ rajautuu Helsingin kaupungin alueelle. Kartoitus tullaan tekemään vain Helsingin ranta-alueella, johon eivät kaupungin saaret lukeudu mukaan. Projektin aloitteentekijä veneilijä Håkan Mittsin mukaan Helsingin saarilta kiinnittymispaikkoja ja informaatiota jo nykyisellään löytyy tarpeeseen nähden riittävästi.

1.2 Keskeiset käsitteet

Tämän työn kannalta keskeisiä käsitteitä ovat *vapaa-aika* ja *virkestäytyminen* sekä *huviveneily*, *venesatama* ja *veneiden lyhytaikainen kiinnittyminen*.

Vapaa-aika on aikaa, joka sijoittuu työn, opiskelun tai vastaavien toimien ulkopuolelle. Vapaa-aika on aikaa, joka käytettävissä virkestäytymiseen ja rentoutumiseen ja on varattu muun muassa harrastuksille. Kotitöitä ei kuitenkaan lueta vapaa-ajan vietoksi. (Tilastokeskus 2004).

Virkestäytyminen on synonyymi sanalle rentoutuminen (Sivistyssanakirja 2019). Virkestäytymistä on tarkoitus tapahtua muun muassa vapaa-ajalla.

Huviveneily tapahtuu huviveneellä. Huviveneeksi määritellään vene, joka on tarkoitettu vapaa-ajan viettoon tai urheilukäyttöön. Veneen rungon tulee olla vähintään 2,5 metrin mittainen, mutta korkeintaan 24 metriä. Tähän lasketaan mukaan mitat täyttävät tavalliset soutuveneet ja kumiveneet. Määritelmän tarkoituksen ja rungon mitat täyttävä vene luetaan siis huviveneeksi, tyylistä ja käyttövoimasta riippumatta. (Tulli 2019).

Venesatama on synonyymi sanoille satama-allas, telakka, telakka-allas (Suomisanakirja 2019a). Venesatama voi olla yksityisessä, asianomaisten käytössä tai vierailijoiden käytävissä. Vierasvenesatama eli vierassatama on venesatama vieraileville venematkoilijoille, jota ylläpitää kunta tai yksityinen toimija. Vierasvenesatama mahdollistaa kiinnittymisen sekä usein erilaisia palveluita maksua vastaan. (Suomisanakirja 2019b).

Veneiden lyhytaikainen kiinnittäytyminen on venesatama tai muu vastaava paikka, mihin veneilijä saa pysähtyä rajoitetuksi ajaksi. Pysäköintiajan ja kiinnittymisen maksullisuuden tulisi olla ilmoitettuna kiinnittymispaikalla. Helsingissä näistä vastaa kaupungin liikuntapalvelut. (Helsingin kaupunki 2019c).

2 Kaupunkien rannikot vapaa-ajan kohteina

Suomen saaristo on maailman laajuisesti poikkeuksellinen laajuutensa ja monien saariensa vuoksi. Helsingin kaupunki on alkanut lisäämään kaupungin vetovoimaisuutta ainutlaatuista merellistä saaristomaisemaa hyödyntämällä (Helsingin kaupunginkanslia 2019). Merellinen Helsinki -projekti on ainutlaatuinen hanke, mutta myös Suomen Turussa on alettu panostamaan merellisyyden hyödyntämiseen ja kehittämiseen, jotta Turun kaupunki voisi palvella entistä paremmin kaupunkilaisia sekä vierailijoita (Forsman & Pohjanheimo 2019).

2.1 Helsingin merellinen strategia

Helsingin kaupungilla on oma projektityöryhmä, joka on luonut Helsingille strategian edistämään kaupungin vetovoimaisuutta kaupungin merellistä ympäristöä hyödyntämällä. Strategia on suunnattu edistämään etenkin kaupunkilaisten virkistytymismahdollisuuksia sekä turismia ja nostamaan esille aiempaa paremmin Helsingin merellistä luonnetta. Projektityöryhmän tarkoituksena on myös tämän strategian implementointi yleisemmin kaupunkisuunnitteluun. Strategiasta vastaa projektin vetäjä Minttu Perttula ja vastuu kaupungin johtoryhmässä on Helsingin kaupungin elinkeinojohtajalla Marja-Leena Rinkinevalla. (Helsingin kaupunginkanslia 2019).

Helsingissä on 130 kilometriä julkista ranta-aluetta. Veneilyn näkökulmasta Helsingin rantojen käyttöaste on vielä alhainen hyödynnettävissä olevan alueen laajuuteen sekä mahdollisuuksiin nähden. Edistämällä yhdessä kaupungin asukkaiden, Helsingin kaupungin ja yrittäjien kanssa rantareitin parempaa saavutettavuutta, kuin myös palvelujen toimivuutta, tehdään Helsingistä yksi parhaimmista merikaupungeista maailmassa. Tavoitteena on saavuttaa ja yhdistää merellisen Helsingin äärellä toimivia yksittäisiä toimijoita ja saada heidän välilleen yhteistyötä tarkoituksen parantaa Helsingin merellisyyden kokonaiskonseptia. (Helsingin kaupunginkanslia 2019.) Helsingin kaupungin merellinen strategia huomioi rantojen suhteen tehdyt suunnitelmat ja kaavoitukset, jotka myös kartoitetaan taustana tälle työlle.

Helsingin edustan saaret ovat merkittäviä kävijäkohteita. Viime vuosien aikana suuremmalle yleisölle tuntemattomampien saarien tunnettavuutta on lisätty saaria avaamalla julkiseen käyttöön ja helpottamalla saarien saavutettavuutta. Saarien osalta profiilia on nostettu ja se on edelleen kehityksen kohteena, mutta Helsingin rantareitti eli julkinen rantaviiva ei ole kovinkaan monelta osin suuren yleisön saavutettavissa, etenkin mereltä kä-

sin veneellä tai muulla vesikulkuneuvolla. Kaupunkilaisten toiveena olisi, että tulevaisuudessa Helsingin rantareitti muodostaisi jatkuvan ulkoilureitin ja sen varrella olisi toimivia palveluita. (Helsingin kaupunginkanslia 2019).

Merellisen strategian yhtenä päätavoitteena on merellisten palveluiden ja virkistytymismahdollisuuksien tuominen kaikkien, niin kaupunkilaisten kuin turistien, ulottuville. Tässä erityisesti mainitaan rannoille pääsyn helpottaminen julkisen liikenteen lisäksi omalla veneellä. Tärkeää on myös huomioida, että läpi koko strategian kulkee tärkeänä teemana Helsingin ainutlaatuisen meriluonnon vaaliminen, eli kaikki toimet punnitaan myös ympäristön ja sen kunnossapidon kannalta. Helsingin kaupungin uuden yleiskaavan on tarkoitus huomioida erityisellä tavalla asukkaiden virkistytymisen merellisiä alueita hyödyntäen ja samalla meriluontoa kunnioittaen. (Helsingin kaupunginkanslia 2019).

Merellisyyden halutaan olevan kaikkien ulottuvilla. Tähän mahdollistaa nykyään paremmin erilaiset veneiden vuokrauspalvelut. Helsingin kaupungilta on nykyään mahdollistaa vuokrata soutuveneitä. Kaupungin soutuveneitä saa myös vuokrattua moottoriveneitä vuokraavan Skipperi -yrityksen kautta. Skipperin kautta kaupungin soutuveneet ja yrityksen omat moottoriveneet ovat kuukausimaksulla asiakkaan käytettävissä. Skipperin kautta yksityiset henkilöt voivat myös laittaa oman veneensä, niin moottori- kuin purjevereen, vuokralle päiväksi tai pidemmäksi aikaa. (Skipperi 2019.)

Helsingiläisiä kuin myös kaupungissa matkailevia kiinnostaa vesillä liikkuminen ja veneily. Oman veneen omistamisen sijaan ihmiset kaipaavat kustannustehokkaampaa ja helpompaa tapaa päästä vesille muutamaksi tunniksi, päiväksi tai pidemmäksi ajaksi. Skipperin ja kaupunkiveneiden lisäksi tähän tarpeeseen pyrkii vastaamaan myös Merellinen Helsinki strategian ja Helsingin maailman toimivin kaupunki - strategian Ahti-hanke (Helsingin kaupunki 2019a). Hankkeen tavoitteena on merellisen yritysekosysteemin kehittäminen. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että Helsingin kaupungin on tavoite yhdessä venekerhojen, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa kehittää yhteinen tietokanta. Tämän tietokannan kautta kuka tahansa pystyy varaamaan yksityishenkilön, yrityksen tai kaupungin omistamia merellisiä palveluita ja muita resursseja. (Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 2018). Tavoitteena on helpottaa vesillä liikkumista ja veneilyharrastusta sekä lisätä kaupungin vetovoimaisuutta hyödyntämällä digitalisaatiota, tekoälyä ja robotisaatiota (Helsingin kaupunki 2019a).

2.2 Merellinen Turku

Turussa toteutettiin tutkimus kaupungin asukkaiden ja turistien kokemuksista merellisestä Turusta. Tutkimuksessa haluttiin saada selville, millainen merkitys merellisyydellä on turkulaisille sekä kaupungissa vieraileville turisteille. Tulosten pohjalta tarkoituksena oli laatia katsaus, jota voidaan hyödyntää merellisen Turun kehittämiseksi. Tätä tietoa voidaan hyödyntää tulevaisuudessa kaupunkisuunnittelussa ja rakentaa kaupungin asukkaille sekä vierailijoille mieleinen kaupunki, nykyistä vetovoimaisempi kotikaupunki ja matkailukohde. (Forsman & Pohjanheimo 2019).

Turkulaisten kokemus merellisestä Turusta oli vahvasti yhteydessä positiivisiin tuntemuksiin. Meri ja sen läheisyys koettiin virkistävänä ja rentouttavana sekä onnellisuutta ja energisyyttä lisäävänä. Merkittävimpiä yksittäisiä merellisiä paikkoja turkulaisille olivat tutkimuksen mukaan Ruissalo sekä saaristo, joissa kummassakin vahvasti merellisyyden kokemiseen liitettiin liike ja liikkuminen. Liikkuminen tapahtuu maitse (mm. kävely, lenkkeily) sekä vesitse (omalla veneellä) retkeillen. Kaupunkilaiset nostivat esille, että yksi eniten panostusta kaipaava osa-alue olisi saaristoon pääsyn helpottaminen. Hankalaksi asian tekee etenkin se, jos ei omista omaa kulkuvälinettä. Myös kehityskohteeksi nousi tarve paremmalle informaatiokanavalle meren saavuttamiseksi sekä toive kävelylle ja pyöräilylle tarkoitetun rantareitin lisääminen. (Forsman & Pohjanheimo 2019).

Tutkimukseen mukaan otetut vierailijat olivat otettu kolmesta tärkeimmästä Turussa vieraillevista ulkomaalaisryhmistä, joita ovat ruotsalaiset, saksalaiset ja kiinalaiset. Saksalaiset ja ruotsalaiset lähinnä matkaavat itsenäisesti ja tämän vuoksi heillä oli enemmän kokemusta merellisestä Turusta kuin useimmiten ryhmissä matkustavilla kiinalaisilla. Kaikista vierailijoista suurin osa koki merellisen Turun rauhallisena ja rentouttavana. Mitä vierailijat jäivät kaipaamaan, oli turkulaisten itsensä mainitsema merellisyyden energiaa tuovan kokemus. (Forsman & Pohjanheimo 2019).

Merkittävimpiä paikkoja vierailijoille, missä merellisyyttä koettiin, olivat satama-alue sekä kävelyreitit veden äärellä. Parannusehdotuksena etenkin kiinalaiset ja saksalaiset esittivät lyhytkestoisten veneajeluiden lisäämisen. Tutkimuksessa havaittiin, ettei Turun merellisyys välity vierailijoille samalla tavalla kuin kaupunkilaisille, joten merellisen Turun vetovoimaisuuden kasvattamisessa turismin saralla on vielä tekemistä. Turku on globaalisti uniikki matkailukohde sen sinivihreän luontokokemuksen, lähisaariston ja sen luonnon, johdosta. Tämä on kuitenkin vielä salassa monelta matkailijalta, vaikka turkulaiset itse ovat sen löytäneet. (Forsman & Pohjanheimo 2019).

Turun merellisestä kaupunkikehittämisestä on tehty tutkimusraportti. Raportista ilmenee, että Turun merellisyys nähdään resurssina kaupunkikehittämisessä, mutta merellisyyteen liittyy omat haasteensa. Tutkimusraportissa havaitaan turkulaisten suhteella kaupunkia ympäröivään merialueeseen olevan vaikutusta myös vierailijoihin ja sillä voidaan parhaassa tapauksessa kasvattaa ulkoista vetovoimaa. Kaupunkilaisten arkisella viihtymisellä ja virkistymisellä meren äärellä sekä monipuolisella suhteella mereen välittyy ja kiinnostaa myös vierailijoita. (Vuolteenaho 2018, 4-8).

Kaupungin merellisyyden kehittämisen tulee olla monimuotoista ja johdonmukaista, koska kaupunkikehittämisen edessä on monenlaisia ”pullonkauloja” ja hidasteita. Tällaisia ovat esimerkiksi monin paikoin ranta-alueiden yksityisomisteisuus, Turun ja sen lähikuntien puutteellinen yhteistyö, virkistyskäytön kehittämisen ja suojelutavoitteiden väliset ristiriidat. (Vuolteenaho 2018, 4-8).

3 Helsingin rantareitin nykytila

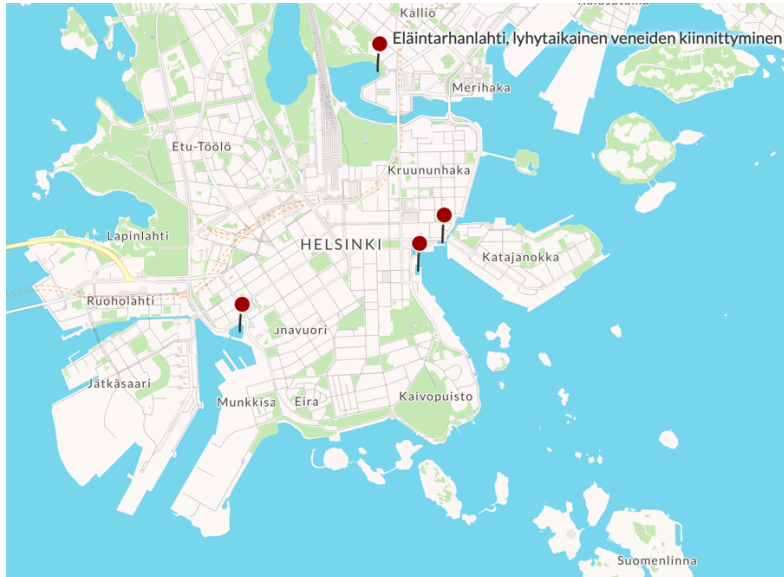
Helsingin rantareitiltä löytyy monien veneiden kotisatama sekä lisäksi vierasvenepaikkoja ja muutama lyhytaikainen kiinnittymispaikka. Helsingissä venepaikkoja on noin 12 000 kappaletta, joista kolmanneksen kaupunki on suoraan vuokrannut veneilijöille. Venekerhot ja pursiseurat ovat vuokranneet loput venepaikat kaupungilta ja hallinnoivat näitä, vuokrat paikkoja edelleen omille jäsenilleen. Vieraileville veneilijöille satamapaikkoja tarjoaa lähinnä yksityiset venekerhot ja pursiseurat. Kaupungilla on mantereella rannikolla yksi vierasvenesatama ja muutama lyhytaikaiseen pysähtymiseen tarkoitettu paikka. (Helsingin kaupunki 2019b.)

3.1 Olemassa olevat veneiden kiinnittymispaikat

Tässä alaluvussa esitetään kaikki tiedossa olevat Helsingin rantareitillä eli julkisella rantaviivalla olevat veneiden kiinnittymispaikat: kaupungin venesatamat, kaupungin vierasvenepaikat ja lyhytaikaiset kiinnittymispaikat sekä venekerhot ja pursiseurat. Liitteessä 1 on erikseen lueteltuna sijainnin ja nimen mukaan Helsingin rantaviivan venesatamat.

Kaupungilla on 35 venesatamaa levittyen pitkin Helsingin kaupungin rantaviivaa, josta veneilijät voivat vuokrata venepaikan suoraan kaupungilta (Helsinki 2019b). Venepaikat ovat hyvin kysyttäjä ja vuosittain arviolta 200-300 venettä jää ilman paikkaa. Suuren kysynnän vuoksi venesatamat ovat ääriään myöten täynnä, eikä nykyisellä kapasiteetillä riitä ylimääräisiä paikkoja vieraileville veneille. Kaupungin ainoa vierasvenesatama on Katajanokalla ja siellä palvelun tuottaa ulkopuolinentaho. (Maunula 24.9.2019.)

Maksuttomia lyhytaikaiseen kiinnittymiseen tarkoitettuja paikkoja Helsingin rantaviivalta löytyy neljä: Eläintarhanlahdelta ja Hietalahdelta sekä Kauppatorilta Vironaltaasta ja Linnanaltaasta (Helsingin kaupunki 2019c). Kuten kuvassa 1 olevasta kaupungin palvelukartasta voidaan havaita, kaikki lyhytaikaiset kiinnityspaikat sijaitsevat lähellä kaupungin keskusta-aluetta (Palvelukartta 2019).

Kuva 1. Helsingin lyhytaikaiset veneiden kiinnityspaikat (Palvelukartta 2019)

Kaupungin omien venesatamien lisäksi kaupunki vuokraa venesatamia venekerhojen ja pursiseurojen käyttöön ja nämä taas vuokraavat kausipaikkoja jäsenilleen. Yksityisiä venekerhoja ja pursiseuroja on Helsingin alueella yhteensä 36 kappaletta. (Helsinki 2019b.)

Helsingin ranta-alueella olevilla venekerhoilla ja pursiseuroilla osalla on lisäksi vierasvenetoimintaa. Vierasvenepalvelua tarjoavat Lauttasaarella sijaitseva Helsingfors Segelklubb, Liuskaluodon Helsinki Sailing, Valkosaaren Nyländska Jaktklubben, Katajanokan Helsinki Marina, Tervasaaren Helsingin Moottorivenekerho, Kulosaarissa Helsingin Meriveneilijät ja Laajasalossa Iso-Sarvastossa Sarvaston Venekerho. Vierasvenepaikka on maksullinen ja tarjolla olevien lisäpalvelujen määrä on satama kohtainen. (Vierassatamat 2019)

3.2 Rantareittiä koskevat kaavoitukset

Helsingin rannikon nykytilasta on julkaistu tuore kartoitus koskien mahdollisuuksia uusille merellisille palveluille kaupungin rantareitillä. Kartoituksessa on erityisesti huomioitu olemassa olevat asemakaavat ja muu Helsingin kaupungin julkisessa jaossa oleva aineisto rantojen nykytilasta sekä tulevista suunnitelmista. Kaupungin ranta-aluetta tarkastellaan kartoituksessa edeten lännestä itään (Leppäsyvä 2019). Helsingin kaupungin karttapalvelusta löytyy karttaan merkittynä kartoituksessa esitetyt uusien merellisten toimintojen paikat (Liite 2) (Karttapalvelu 2019). Uusiksi merellisiksi toiminnoiksi kartoituksessa ehdotetaan muun muassa venesatamia, vierasvenepaikkoja, kahviloita, veneiden talvisäilytyspaikkoja, kelluvia rakennuksia sekä saunoja (Leppäsyvä 2019).

Tarkasteltaessa rantareitin nykytilaa on olennaista tarkastella asemakaava, eri alueiden nykyisiä sekä suunnitteilla olevia kaavatekstejä ja dokumentteja, jotta saadaan käsitys alueiden luonteesta sekä mahdollisista tulevista muutoksista. Kaavojen tarkastelu antaa hyvän yleiskäsityksen tällä työllä tarkasteltaessa Helsingin rantaviivan nykytilaa ja kartoitettaessa potentiaalisia uusia kohteita veneiden lyhytaikaiselle kiinnitykselle. Kaavojen tarkastelu antaa aiheeseen mahdollisuuden edetä tarkasteluissa suuremmasta kuvasta pienempään, tietyn kohteen yksityiskohtaisempaan tarkasteluun. Kaavat kertovat nykyisistä sekä tulevista suunnitelmista ja myös siitä, mihin käyttötarkoitukseen eri alueet ja kohteet ovat alun perin suunniteltu. Tällä tavalla alueita tarkasteltaessa voi tapahtua luonnollista joidenkin kohteiden karsiutumista sekä potentiaalisten kohteiden erottumista.

Lähtien etenemään Helsingin rantaviivaa lännestä itään, ensimmäisenä tulevat Munkkiniemi ja Meilahden ranta-alue. Molemmat alueet ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita ja rauhallisia ja tämän vuoksi ranta-alueiden kehittäminen on maltillista ja harkittua. Asemakaava Munkkiniemen alueella on pääosin vahva tarkoittaen, ettei sinne ole kehitteillä tai suunnitelmissa merellisten palveluiden lisäämistä. Uusille palveluille tai toiminnoille ei tällä hetkellä nähdä tarvetta. Kuitenkin Meilahden huvila-alueelle on suunnitteilla joitakin uusia toimintoja valmisteilla olevan asemakaavan myötä. (Leppäsyvä 2019.)

Töölön alueella on pääosin vahva asemakaava, mikä vaikuttaa uusien toimintojen suunnitteluun ja lisäämiseen. Kuitenkin pienimuotoisia lisäyksiä kuten kahvilaa, ravintolaa tai saunaa voisi pitää mahdollisina. Hietalahden ja Ruoholahden ranta-alueella tilanne on taas toinen. Näiden alueiden rantaa pyritään tulevaisuudessa kehittämään laajemminkin, tavoitellen toimivampaa ja vilkkaampaa ranta-aluetta. Suurimmaksi osin kummankin alueen asemakaava on vahva. (Leppäsyvä 2019.)

Lauttasaarella on nykyisellään jo yhteensä kuusi (6) venekerhoa ja pursiseuraa (Helsinki 2019b). Merellisten palvelujen lisääminen nähdään tapahtuvan luonnollisimmin juuri nykyisten venesatamien läheisyyteen, mutta laajamittaisia suunnitelmia alueen merellisyyden kehittämisen suhteen ei ole. Asemakaavat alueella ovat pääosin vahvoja. Vastapäinen Jätkäsaari on taas voimakkaasti kehittymässä ja vielä laajalti rakenteilla. Jätkäsaaren alueella on vielä muutamia vireillä olevia asemakaavoja. Suurin osa alueen kaavoista on kuitenkin viime vuosien aikoina hyväksytty ja rakennustyöt aloitettu. (Leppäsyvä 2019.)

Hernesaarta varten on laajamittaiset suunnitelmat ja alueen asemakaava hyväksyttiin vuonna 2019. Lainvoimaiseksi kaava ei vielä ole tullut. Alueen kehittämisen ja asuinrakentamisen myötä myös palvelujen tarve tulee lisääntymään lähivuosina. Hernesaaren vieressä sijaitsevat. Eira ja Ullanlinna edustavat taas alueina perinteikkäämpää, arvokasta ja

vakiintuneempaa merimaisemaa. Asemakaava näillä alueilla on pääosin vahva, eikä uudelle rakentamiselle ole juurikaan tilaa ja alueen ainutlaatuisuutta ei haluta rikkoa. (Leppäsyryjä 2019.)

Kauppatorin ympäristö on nykyisellään vilkas ja kilpailu tilasta on kovaa. Jotta aluetta saadaan paremmin kehitettyä ja hyödynnettyä, ollaan alueen asemakaavaan tekemässä muutoksia (Leppäsyryjä 2019). Myös viereinen Katajanokan Eteläsatama ja Katajanokanranta osalta ovat myös osa tätä asemakaavamuutosta, jonka tarkoituksena on liittää satama-alue tiiviimmin keskusta-alueeseen sekä lisätä keskustan merellisyyttä (Karttapalvelu 2019). Muilta osin Katajanokan asemakaava on osa laajempaa prosessissa olevaa kokonaisuutta, jossa kantakaupungin asemakaavoja pyritään ajantasaistamaan (Karttapalvelu 2019).

Hakaniemessä on vireillä useita uusia asemakaavoja ja Hakaniemen rantaa koskeva kaava tulisi muokkaamaan ranta-aluetta huomattavasti. Alue tullaan tulevaisuudessa liittämään Kruunusiltojen hankkeen myötä Kalasatamaan ja Kruunuvuorenrantaan. Tämä tulee muuttamaan alueen ilmettä ja vaikuttamaan muutenkin Hakaniemen sekä myös Kruunuhaan alueeseen. Kaisaniemen osalta suunnitteilla on Kaisaniemenpuiston pohjoisrannan rantamuurin kunnostaminen ja tämän myötä aluetta voisi elävöittää merellisiä palveluja lisäämällä. (Leppäsyryjä 2019.)

Kruunuvuorensilta hanke tulee vaikuttamaan myös Kalasatamaan tuomalla alueen tiiviimmin osaksi keskustaa. Kalasatama on voimakkaasti kehittyvässä vaiheessa, kauppakeskus Redi on avautunut ja Sompasaaren rakennustyöt sekä maantäyttö ovat kovassa vauhdissa (Leppäsyryjä 2019a). Alueen asemakaava on muilta osin voimassa ja hyväksytty, paitsi eteläosan Nihdin alueen kaava on vielä vireillä (Karttapalvelu 2019).

Kulosaari ja Mustikkamaa ovat kaupunkilaisten virkistyskäytössä ja Kulosaaren ranta-alue on pääosin asuinalueita. Kruunusiltojen valmistuminen tulee vaikuttamaan alueiden saavutettavuuteen, mutta tällä hetkellä ei nähdä suurta tarvetta uusien palvelujen lisäämiselle. (Leppäsyryjä 2019.)

Vanhankaupunginlahti on myös laajalti kaupunkilaisten virkistyskäytössä. Alueen luontoa halutaan vaalia ja suojella, joten uusien palvelujen lisäämistä ei koeta mielekkäänä tai tarpeellisenä. Palveluiden tuomien alueelle olisi lisäksi haastavaa alueen maaperän vuoksi, mikä ei sovellu rakentamiseen. Alueen ranta-alueiden asemakaava on suurimmaksi osin vahva, mutta Vanhankaupunginlahden itä- ja pohjoisosat ovat lähes kaavoittamattomia. (Leppäsyryjä 2019.)

Herttoniemen alueen asemakaavat ovat pääosin vahvoja. Alue tarjoaa nykyisellään jo runsaasti merellisiä palveluja ja uusia lisätään maltillisesti. Puotilan ja Rastilan alueen rannat ovat lähinnä ulkoilualueita, joihin ei tällä hetkellä ole tarvetta suuremmille palveluille (Leppäsyvä 2019). Puotilan ja Rastilan alueiden asemakaavat ovat suurimmalta osin vahvoja, samoin kuin Vuosaaren alueen (Karttapalvelu 2019). Vuosaaren ranta-alue on jo nykyisellään vilkkaassa käytössä, mutta harkittuja palveluiden lisäyksiä rantaviivalle vielä voisi suunnitella (Leppäsyvä 2019).

Kruunuvuorenrantaa kehitetään voimakkaasti, pääosin alueen asemakaava on vahvistettu ja rakennustyöt ovat käynnissä. Uusille palveluille tulee olemaan lähitulevaisuudessa tarvetta ja Kruunuvuorensilta hankkeen myötä alue tulee olemaan paremmin saavutettavissa. Alueen kehittämisessä on pyritty huomioimaan erityisellä tavalla merellisyys. (Leppäsyvä 2019.)

Laajasalon Yliskylänlahden asemakaavan muutos on vireillä ja sen vaikutus tulee koskemaan laajemminkin myös muita lähialueita. Muutoksissa pyritään huomioimaan merellisyys niin, että alueesta olisi tulevaisuudessa uudeksi merelliseksi keskukseksi. Kun taas viereinen Laajasalon itäranta tulee pientaloasutuksen vuoksi pysymään selvästi rauhallisempaan alueena. Rantareittiä pyritään koko alueella yhtenäistämään ja pienimuotoiselle merelliselle toiminnalle voisi olla kysyntää myös itärannalla. Itäosan ranta-alueiden asemakaavat ovat vahvoja. (Leppäsyvä 2019.)

4 Prosessikuvaus

Tässä luvussa kuvataan projektin eli kartoituksen ja dokumentoinnin sekä näiden pohjalta syntyneen esityksen työprosessi. Luvussa käydään läpi työn eri vaiheet: rantojen kartoituksen lähtökohdat ja tarkentuminen, aineiston kerääminen, kohteiden tarkennusta koskevat keskustelut, dokumentointi ja esityksen työstäminen.

4.1 Toimeksianto

Toimeksiantajana toimi Helsingin kaupunki, mutta idean kartoitukselle antoi veneilijä Håkan Mitts tekemällään ehdotuksella. Toimeksianto koskee Helsingin rantojen inventaariota, koska huviveneilyn näkökulmasta kaupungin ranta-alue on osittain alihyödynnetty. Näkemys on, että monet rannat olisi mahdollista saada pienellä investoinnilla (kiinnitysmenetelmien ja opasteiden lisäämisellä) veneilijöiden käyttöön. Tämä osaltaan voisi vahvistaa kaupungin merellistä profilia.

Työ luokitellaan toimeksiannossa projektityyppiseksi, jossa kartoitetaan ja dokumentoidaan Helsingin rantoja ja etsitään potentiaalisia uusia kohteita huviveneiden lyhytaikaisiksi kiinnityspaikoiksi. Työn tekijältä toivotaan veneilytaustaa ja tämä seikka toimeksiannon vastaanottajalta täyttyy.

4.2 Aineiston keruumenetelmä

Tässä työssä kartoitettiin Helsingin kaupungin mantereella sijaitsevia julkisia rantoja, sekä niiden nykytilaa huviveneilykäytön edistämisen näkökulmasta. Aineisto kerättiin kartoittamalla ja dokumentoimalla Helsingin rantoja. Tiedon keruu tehtiin perehtymällä Helsingin kaupungin julkisessa jaossa olevaan materiaaliin, kuten esimerkiksi Helsingin merelliseen strategiaan sekä rantojen kaavoitussuunnitelmiin. Lisäksi tietoa tarkennettiin Helsingin kaupungin asiantuntijoiden kanssa käytyihin keskusteluihin ja sähköpostin vaihtoon pohjaten.

Rantojen dokumentointi tehtiin kartoituksen pohjalta ja dokumentointi tapahtui maissa eli rantojen tuli olla helposti saavutettavissa. Dokumentointi tarkoitti kartoituksen pohjalta valikoidujen rantojen valokuvaamista ja ympäristön havainnointia. Kartoituksen ja dokumentoinnin pohjalta muodostettiin aineisto, joka analysoitiin laadullisin menetelmin: rantojen nykytilan esittäminen ja kohteiden jakaminen kolmeen pääryhmään työnlaatijan saamaan tietoon perustuvan näkemyksen mukaisesti. Ensimmäinen pääryhmä piti sisällään rannat, jotka ovat jo nyt potentiaalisia kohteita huviveneiden lyhytaikaiselle kiinnittymiselle vaatien vain pienen investoinnin. Toiseen pääryhmään sijoituivat ranta-alueet, jotka on

syytä huomioida tulevaisuudessa potentiaalisien kohteina. Viimeiseen pääryhmä lukeutuvat rannat, jotka eivät ole nyt tai lähitulevaisuudessa potentiaalisia kohteita lyhytaikaiselle veneiden kiinnittymiselle, vaikka nämä kohteet alkukartoituksen jälkeen valikoituivat lähemmin tarkasteltavien kohteiden joukkoon.

4.3 Aineiston keruun suorittaminen

Aineiston kerääminen suoritettiin vuoden 2019 toukokuun ja lokakuun aikana. Aineiston kerääminen tapahtui kaupungin asiantuntijoita tapaamalla, julkisiin aineistoihin tutustumalla, asiantuntijoilta tarkentavaa tietoa keräämällä, kooten tietoa yhteen kartoitusta ja dokumentointia varten, ja lopuksi nivoen olennainen tieto yhteen Helsingin kaupungille luovutettavaa esitystä varten. Tässä kappaleessa käyvään nämä edelle esitetyt vaiheet tarkemmin läpi.

Projektin työstäminen aloitettiin toukokuussa 2019 käymällä keskustelu työn idean alulle laittaneen veneilijä Håkan Mittsin kanssa. Keskustelussa käytiin tarkemmin läpi, mikä on työn tarkoitus ja ketkä ovat henkilöt Helsingin kaupungin puolelta, jotka aihealueesta vastaavat ja työstä ovat kiinnostuneita ja ovat työn tilanneet. Håkan Mitts on itse huviveneilijöiden asialla. Hänen näkemyksensä oli, että Helsingin rantaviiva on huviveneilyn näkökulmasta alihyödynnetty, kun taas Helsingin edustan saarista löytyy paremmin tietoa ja ne ovat helposti vesitse saavutettavissa, huviveneystävällisiä. Tämän vuoksi Helsingin saaristo rajautui tämän työn ulkopuolelle ja keskityttiin kartoittamaan ja dokumentoimaan Helsingin rannikon nykytilaa ja sen pohjalta antamaan esitys mahdollisista uusista veneiden lyhytaikaiseen kiinnittymiseen soveltuvia kohteita. Lähtökohtaisesti ajatus oli etsiä pienellä investoinnilla toteutettavia kohteita.

Håkan Mitts itse antoi esimerkkejä kartoitettavista kohteista sekä korjausehdotuksia, muun muassa Kalasatamassa Capellanaukio ja Sörnäistenlaiturin ranta, Herttoniemen ranta ja Eiran ranta voisivat sinänsä soveltua veneiden lyhytaikaisiksi kiinnityspaikoiksi. Korjausehdotuksiksi Mitts antoi kiinnitysmenetelmien lisäksi, että rannan syväyksistä ja kiinnittymisajasta tulisi olla selkeä merkintä. Mittsin ehdotukseen kiinnitysmenetelmäksi oli esitetty jokaisen kohteen mukainen menetelmä, esimerkiksi knaappien, renkaiden, pollareiden tai laiturin lisäämistä. Håkanin esittämät kohteet otettiin osaksi tämän työn aineistoa ja lähempää tarkastelua selvittäen kohteiden potentiaalisuus.

Kesäkuussa työn tiimoilta oli tapaaminen Helsingin kaupungin arkkitehdin Matti Kaijansinon kanssa, joka vastaa Lapinlahden, Ruoholahden, Jätkäsaaren, Hernesaaren, Hanaaaren, Nihdin, Sompasaaren, Sörnäistenniemen, Verkkosaaren, Hermanninrannan ja

Kyläsaaren rantojen asemakaavoituksesta. Tapaamisella käytiin läpi Kaijansinkon vastuualueiden nykytilaa ja niihin liittyviä tulevaisuudensuunnitelmia. Kävi myös ilmi, että potentiaalisen kohteen löytyessä kaupungin puolesta voisi olla mahdollista tehdä panostus kiinnitysmenetelmien (knaapit, renkaat) lisäämiseksi. Hänen näkemyksensä oli, että kohteesta riippuen myös laituri voisi tulla kyseeseen.

Kesäkuun lopussa oli tapaaminen Helsingin kaupungin kehittämissyksikön kehittämissiantuntijan Vene Helsingissä -hankkeen Suvi Ervanmaan ja Ahti -hankkeen projektipäällikön Mia Martinin kanssa tämän projektin aiheesta keskusteltiin merellisen Helsingin kehittämisen näkökulmasta. Kävi ilmi, että Helsingin kaupungin tahtotila merellisen profiilin nostamiseksi on voimakas ja asiaa halutaan edistää niin, että se olisi kaupungin kehittämisestä vastaavien asiantuntijoiden yhteinen tavoite ja teema. Tämän vuoksi erilaisista merellisistä toiminnoista ja palveluista ollaan kiinnostuttuja kaupungin sisällä monen eri tahon osalta. Helsingin merellistä profiilia tukevia toimia ollaan kiinnostuttuja kehittämään ja ideoita aiheen tiimoilta ollaan valmiita ottamaan vastaan.

Elokuussa tapaaminen Helsingin kaupungin kaupunkiympäristöstä vastaavan arkkitehdin Meri Louekarin kanssa toi uutta tietoa kaupungin kaavoitusten sekä merellisten palveluiden ja toimintojen osalta. Keskustelun pohjalta käsitys Helsingin rantareitin nykytilasta ja sen varalle tehdyistä suunnitelmista tarkentui. Louekari antoi kartan Helsingin rannikon tämän hetkisistä palveluista, opasti kaavojen (kaavadokumenttien ja raporttien) tarkastelussa sekä antoi yhteyden arkkitehtiopiskelija Hugo Leppäsyryjään, joka oli kesän aikana tehnyt kartoituksen Helsingin rantareitistä ja mahdollisuuksista uusille merellisille toiminnallisille paikoille.

Leppäsyryjän kartoitus käsittää Helsingin rantareitin kokonaisuudessaan. Kartoitus on osa Helsingin merellistä strategiaa ja pohjautuu alueita kaavoittavien arkkitehtien ja suunnittelijoiden haastatteluihin sekä asemakaavoihin, suunnitelmiin, raportteihin ja muihin Helsingin kaupungin julkiseen aineistoon.

Leppäsyryjän tekemässä Helsingin rantareittiä koskevassa kartoituksessa nousi esille tietoa mahdollisista uusista venesatamista ja vierasvenepaikoista. Lisäksi muiden asiantuntijoiden kanssa käytyjen keskusteluiden, kaavojen ja muun julkisen materiaalin tarkastelun sekä rannan fyysisen tutkiskelun kautta kerätyn tiedon valossa käytiin yksityiskohtaisempaa keskustelua potentiaalisista uusista kohteista kaupungin asiantuntijoiden, eri alueista vastaavien henkilöiden kanssa. Keskustelut käytiin sähköpostin välityksellä. Pääosa eri alueiden vastuuhenkilöistä tavoitettiin, muttei kaikkia.

4.3.1 Kohteiden kartoitus

Potentiaalisten kohteiden kartoittaminen pohjautui pitkälti Hugo Leppäsyvän tekemään kartoitukseen, koska Leppäsyvä oli kattavasti ottanut huomioon eri alueiden nykytilan ja alueita koskevat tulevaisuudensuunnitelma. Lisäksi kartoitus perustui Helsingin kaupungin julkisessa jaossa olevaan aineistoon ja rantojen fyysiseen tarkasteluun. Esikartoituksen pohjalta nousseiden potentiaalisten kohteiden eli veneiden lyhytaikaiseen kiinnittymiskohteen soveltuvien kohteiden osalta pyydettiin yksityiskohtaisempaa tietoa ja näkemystä kohteen todellisesta potentiaalisuudesta alueiden kaavoituksesta vastaavilta henkilöiltä ja muilta vastuuhenkilöiltä.

Ranta-aluetta tarkasteltiin tässä työssä edeten lännestä itään. Joten aloittaen Munkkiniemen ja Meilahden alueiden tilasta. Alueiden arvokkuuden ja kulttuurihistoriallisuuden vuoksi ne karsiutuivat potentiaalisten eli veneiden lyhytaikaiseen kiinnitykseen soveltuvien kohteiden joukosta. Samasta syystä myöskään Ullanlinnan aluetta ei nähty vartenotettavan kohteena.

Hietalahden ja Ruoholahden välissä sijaitseva Lapinlahden sairaala-alueen rantaviiva nousi mielenkiintoiseksi kohteeksi, mutta tämän alueen kohtalo ratkeaa sairaalarakennusten toimintaa koskevan kilpailun yhteydessä. Tätä ennen ei ole mielekästä lähteä esittämään kohteen ranta-alueeseen panostamista. (Leppäsyvä 12.9.2019.)

Ruoholahdessa Salmisaaren ranta-aluetta haluttaisiin aktivoida ja tätä myös tavoitellaan alueen asemakaavoituksellakin. Kohteessa on jo pieni venesatama ja venesataman laajentamista ei nykyisellään ole suunnitteilla, vaan alueen aktivointi todennäköisesti tarkoittaisi rannalla olevien palveluiden lisäämistä. Kuitenkin nykyisellään rantamuurin voisi nähdä luontevana paikkana veneiden lyhytaikaiselle kiinnittymiselle kiinnittymiselimiä lisäämällä. Erilaisia ratkaisuja alueen kehittämisen osalta tutkitaan ja veneiden kiinnittymisen lisääminen tavalla tai toisella nähdään mahdollisena. (Kajansinkko 23.9.2019; Leppäsyvä 12.9.2019.)

Jätkäsaaren identiteetti on vahvasti kiinnittynyt ympäristön merellisyyteen ja se näkyy muun muassa siinä, että alueella on paljon venesatamaa ja rakenteilla olevaan osaan venesatamaa on tulossa lisää. Osa alueen asemakaavasta on vielä vireillä ja paljon vielä rakenteilla. Paikan luonteeseen nähden lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen lisääminen ei todennäköisesti olisi ongelma (Leppäsyvä 12.9.2019). Esimerkiksi Saukonpaadenrannan poukamaa voisi pitää potentiaalisena kohteena. Kuitenkaan nykyisessä asemakaavassa ja suunnitelmissa ole lisätä näihin veneille kiinnitysmenetelmiä (Kajansinkko 23.9.2019).

Hernesaaren rakentamisessa tulee menemään vielä vuosia ja asemakaava on vielä viireillä, mutta paikan luonne tulee vahvasti ankkuroitumaan merellisyyteen. Alueelle on suunnitteilla paljon uutta venesatama-aluetta. (Leppäsyvä 12.9.2019.)

Eiran ja Ullanlinnan ranta-alueella ja edustalla toimii parin purjehdusseuran venesatamat, jotka ovat merkittävästi venesatamaa laajentavan asemakaavan takana. Tämä kyseinen asemakaava on vielä alkutekijöissä, mutta jatkossakin venesatamaa alueella tulee olemaan. Eiranrannan sivuitse kulkeva rantamuuri edustalla tuuli on usein kova ja meri ristiaallokkoista. Nämä tekijät eivät anna kovinkaan hyvää lähtökohtaa veneiden kiinnittymiselle. Suunnitteilla on kuitenkin aallonmurtajaa, joka olisi eduksi vesibusseille ja jonka taakse voisi suunnitella uusien vierasvenepaikkojen lisäämistä. (Kajansinkko 23.9.2019; Leppäsyvä 12.9.2019b.)

Kauppatorin alueelle on suunnitteilla alueen parempaan hyödynnettävyyttä kehittävä asemakaavan muutos, jossa huomioidaan merellisyyden hyödyntäminen. Suunnitelma asemakaavan muutoksesta koskee myös Katajanokan Eteläsataman aluetta. Katajanokan koillispuolella sijaitsevan mattolaiturin kohdalle olisi mahdollista suunnitella merellistä toimintaa (Karttapalvelu 2019; Leppäsyvä 2019). Alueesta vastaavaa kaavoittajaa ei yhteydenotoista huolimatta tavoitettu asian tarkentamista varten.

Kruununhaan ranta-alue on vahvasti venesatama-aluetta ja alueella toimii pari venekerhoa. Kausipaikkojen kysyntä on kovaa ja venesataman täynnä. Hakaniemessä Siltavuorensalmi on menossa kokonaan ruoppaukseen, joten tällä hetkellä ei alueen rantamuuri ole veneiden lyhytaikaisen kiinnittymisen kannalta potentiaalinen vaihtoehto (Pulkka 24.9.2019). Kaisaniemenpuiston pohjoisrannan rantamuurin tullaan tulevaisuudessa kunnostamaan, joka todennäköisesti tulee mahdollistamaan veneiden kiinnittymisen, mutta suunnitelma kiinnittymistavasta ei ole vielä aivan selvä (Leppäsyvä 12.9.2019; Lybeck 20.9.2019).

Kalasaataman Capellanaukion rantamuuria ei ole alun perin suunniteltu veneiden kiinnittymistä varten ja osittain jo rannan vesisyväys rajoittaa asiaa. Parrulaiturin rantaa ei ole myöskään suunniteltu veneiden kiinnittymistä varten. Rantamuurin kansirakenteet ovat melko kevytrakenteisia siihen nähden, että niihin voisi turvallisesti lisätä veneiden kiinnittymiselimiä. Kiinnityselimien lisääminen vaatisi isomman toimenpiteen, jotta veneiden kiinnittyminen voisi tapahtua riskittömästi. Myös Sompasaarenkanavan rantamuuri ja porraskelma ovat kyseenalaisia. Sompasaaren rantamuurit ovat varattu laivojen kiinnittymiselle ja rantamuurin korkeus vedenpinnasta on 3 metriä, joten veneiden kiinnittyminen ei ole alueella mahdollista. (Asikainen 27.9.2019.)

Kalasadaman eteläkärjen Nihdin suhteen kaava on vielä vireillä ja tällä hetkellä maantäyttötyöt ovat tekeillä. Ranta-alueelle on suunnitteilla ulkoilu- ja virkistysaluetta. Alueen suhteen kiinnittyminen tullaan huomioimaan, mutta Alueelle on suunnitteilla alusten kiinnittymismahdollisuuksia, mutta asia tulee tarkentumaan, millaisille aluksille kiinnittyminen suunnitellaan. (Karttapalvelu 2019; Leppäsyvä 12.9.2019.)

Mustikkamaa on pääosin virkistys käytössä ja alueella on pysäköintialue myös Korkeasaaren vierailijoille. Palveluiden lisäämiselle ei nähdä alueen luonteen vuoksi suurta tarvetta. Lisäksi pysäköintitilan rajallisuus asettaa omat haasteensa mahdollisten uusien toimintojen lisäämiselle, etenkin ruuhkaisena kesäaikana (Leppäsyvä 12.9.2019). Kuitenkin alueen harkitulle kehittämiselle voi löytyä kiinnostusta, esimerkiksi Mustikkamaan parkkipaikan rannan rantalaiturin tulevaisuuden suunnitelmien tarkentaminen laiturista vastaavalta taholta (Ahola 8.10.2019).

Kulosaaren pohjoispuolelle alueen asukkaiden puolelta on noussut toive pienen venesataman tai laiturin lisäämiselle. Hanke olisi kokoluokaltaan pienehkö ja sinällään paikan edellytyksiltään mahdollinen. (Leppäsyvä 12.9.2019)

Kulosaassa sijaitsevan Eugen Schaumanin puiston rantamuuri voisi soveltua pienempien huviveneiden kiinnittymiselle, rantamuurissa on jo nykyisellään kiinnityselimiä. Kuitenkin alue on rauhallinen ja kaavadokumentissa merkitty puistoalueeksi. Alueen tyyliä ja ulkoasua on varjeltava. (Karttapalvelu 2019)

Herttoniemenranta on laajalti merellisen toiminnan käytössä. Reginankujan päässä on rakenteilla niemenkärkeen uusi kerrostalo. Rakennuksen eteläpuolelle rakennetaan pieni ranta-aukio kaupungin toimesta. Aukiota koskettava kaava mahdollistaisi rantakahvilan lisäksi laiturin rakentamisen, johon esimerkiksi kahvilan asiakkaat voisivat kiinnittyä veneelään. Kaupungilla itsellään ei kuitenkaan ole suunnitelmissa toteuttaa kumpaakaan hanketta, niin kahvilaa kuin laituria, joten todennäköisimmin ulkopuolisentahon tulisi palvelu toteuttaa. Reginankujan toisessa päässä oleva poukama on saavutettavissa vesitse Lailahdensillan ali kulkien. Poukaman voisi nähdä potentiaalisena kiinnityspaikkana, mutta kohteesta vastaavasta tahosta ei ole täyttä selvyyttä. (Näveri 4.10.2019.)

Herttoniemen Kipparlahden venesatamaan koskevaa asemakaavaa ei todennäköisesti sellaisenaan toteuteta, joten suunnitteilla on uuden asemakaavoituksen tekeminen. Kuitenkin alueen tulevaisuuden suunnitelmien suhteen on jonkinlaista epävarmuutta ja asioiden selkiytyminen voi viedä vielä aikaa. (Leppäsyvä 12.9.2019.)

Strömsinlahden suhteen kehitteillä on suunnitelmia ja uudet veneidenkiinnityspaikat ja muidenkin merellisten toimintojen lisääminen voitaisiin nähdä mahdollisena Alueesta vastaava arkkitehti Marjo Vänskä olisi kiinnostunut kuulemaan pieniäkin kehitysehdotuksia alueen suhteen. (Vänskä 18.8.2019.)

Vartiokylänlahdelle sekä Puotilan että Rastilan ranta-alueelle suunnitellaan rakennettavan uusia asunalueita jo lähitulevaisuudessa. Alueen kehittämisen suhteen suunnitelmissa on mietitty lisäksi vierasvenesataman lisäämistä ranta-alueelle. Tällä hetkellä alueella ei ole potentiaalisia paikkoja lisätä pienellä investoinnilla huviveneiden lyhytaikaisia kiinnityspaikkoja ja alueen venesatamat ovat ääriään myöten täynnä kausipaikkalaisia. (Maunula 24.9.2019; Meriläinen 20.9.2019.)

Vuosaaren ranta-alue on hyvin suosittua ja aktiivisesti käytössä. Kaavoituksen puolesta suuria muutoksia alueen suhteen ei ole nähtävissä. Venesatamat reunustavat laajalti jo rantamuuria, mutta paikoin jää kohtia, jotka voisi nähdä potentiaalisina kohteina huviveneiden lyhytaikaiselle kiinnittymiselle. Kohteet ovat satama-alueella ja osittain kiinnittymismenetelmiä on, mutta kohteiden selvä käyttötarkoitus jää epäselväksi. Kuten esimerkiksi Hiekkalaiturintien pääty (Marttila 11.10.2019). Kuitenkin vielä viimeistä tarkentavaa tietoa jäätiiin kaipaamaan.

Kruunuvuorenrannan alue on vielä rakenteilla ja osittain myös kaavoitetaan (Leppäsyvä 12.9.2019). Kruunuvuorenrannan voisi sanoa olevan yksi Helsingin kaupungin merkittävimmistä uusista merellisistä hankkeista. Tällä hetkellä yksityisten veneiden kiinnittyminen on vaikeaa alueella olevan työmaan vuoksi, eikä soveltuvia paikkoja nykyisellään juurikaan ole. Tulevaisuudessa alueelle on tulossa venesatama. Lisäksi Haakoninladden pohjukkaan on tarkoitus rakentaa alataso, vierasveneiden kiinnittymistä varten, jonka korko on 1.3 m (Saarikko 18.9.2019).

Laajasalon Yliskylänlahden suhteen suunnitelmat tulevat tarkentumaan lähivuosien aikana, kun kaavoitus saadaan valmiiksi. Kuitenkin alueen tulevaisuuden suunnitelmiin on esitetty venesataman lisäämistä. (Leppäsyvä 2019; Leppäsyvä 12.9.2019.)

4.3.2 Ehdotukset uusille venepaikoille

Laajemman kartoituksen sekä tarkentuneen aluekohtaisen tiedon pohjalta valikoituivat kohteet, joita esitettiin potentiaalisiksi uusiksi kohteiksi veneiden lyhytaikaiselle kiinnitykselle. Osa näistä kohteista dokumentoitiin eli valokuvattiin. Alueiden tiedon tarkentaminen

osoitti, että kohteita on kahdenlaisia: osa kohteista on potentiaalisia nykyisellään toteutettaviksi, kun taas osaa kohteista tullaan rakentamaan tai kaavaa muuttamaan tulevaisuudessa, joten nämä kohteet ovat tärkeä pitää mielessä ja huomioida tulevaisuudessa vaikkeivät ole nyt heti toteutettavissa. Potentiaalisiksi kohteiksi valikoituivat seuraavat:

Lapinlahden sairaala-alueen rantaviivaa voi ehdottaa potentiaaliseksi kohteeksi veneiden lyhytaikaiselle kiinnittymiselle, mutta vasta lähitulevaisuudessa toteutettavaksi. Lapinlahden sairaala-alueen kehittämiseksi järjestetään kilpailu vuonna 2020. Tämä voi osaltaan vaikuttaa siihen, että alueen asemakaavaan tullaan tekemään muutoksia. Tulevan muutoksen voisi nähdä mahdollisuutena ranta-alueen merellisyyden edistämiseksi ja alueen vesiteitse saavutettavuuden lisäämiseksi.

Salmisaaren ranta-aluetta halutaan aktivoida ja samalla ympäristöä elävöittää. Mahdollisten uusien ranta-alueella olevien merellisten toimintojen lisäksi, olisi merkittävää parantaa alueen saavutettavuutta vesitse. Salmisaarella on venesatama, jonka vieressä olevalle rantalaiturille voisi lisätä huviveneiden lyhytaikaisia kiinnityspaikkoja. Kohde vaatisi vain merkinnän syvyyksestä ja kiinnitysajasta.

Jätkäsaari on osittain vielä rakenteilla ja siksi alueen vielä rakenteilla olevan osan tulevaisuuden näkymään olisi tärkeä yrittää vaikuttaa. Jätkäsaaren identiteetti henkii merellisyyttä, joten alueen luonnetta tukisi sen hyvä saavutettavuus myös vesiteitse. On kuitenkin huomioitava alueen tuulisuus ja aallokkoisuus, joka osittain rajaa soveltuvia kohteita veneiden kiinnittymiselle. Kuitenkin ehdotukseksi annetaan Saukonlaiturinrannan poukaman hyödyntäminen huviveneiden lyhytaikaiselle kiinnittymiselle, koska selkeää estävää tekijää ei noussut esille ja kohde on melko suojaisa.

Hernesaari on hyvin potentiaalinen tulevaisuudenkohde. Alueen asemakaava on vielä viireillä, joten tässä vaiheessa olisi hyvä pyrkiä vaikuttamaan alueen ranta-alueen käyttötarkoitusta koskeviin suunnitelmiin. Tulee kuitenkin huomioida alueen tuulisuus, joten ehdotukseksi esitetään veneiden kiinnityspaikkojen sijoittamista poukamaan tai aallonmurtajan taakse.

Katajanokan koillispuolella sijaitsevan mattolaiturin kohdalle olisi mahdollista suunnitella merellistä toimintaa. Ehdotukseksi annetaan, että mahdollisuuksien mukaan kohteeseen harkittaisiin laituria huviveneiden lyhytaikaiselle kiinnittymiselle. Kuitenkin tulee huomioida kohteen tuulisuus ja sen tuoma haastavuus veneiden turvalliseen kiinnittymiseen. Toi-

saalta kohteen sijoittuminen vilkkaasti liikennöidyn vesiväylän varrelle mahdollistaisi kohteen tulla suosituksi ja näin lisäten myös muiden palveluiden ja toimintojen kysyntää alueella, esimerkiksi kiinnostusta kesäkahvilalle tai -kioskille.

Hakanimen suhteen täytyy katsoa tulevaisuuteen, koska Siltavuorensalmen alueella on alkamassa ruoppaustyöt. Rantamuuria koskevia tulevaisuudensuunnitelmia tulisi kaupungin taholta vielä tarkentaa. Kohde olisi suojaisa, ja siis näin ollen potentiaalinen kohde huviveneiden lyhytaikaiselle kiinnitykselle. Hakaniemen saavutettavuus vesiteitse voisi piristää muun muassa Hakaniementorin toimintaa.

Samoin Kaisaniemenlahden rantamuri on suojaisa ja siis näin ollen potentiaalinen kohde, mutta rantamuuria odottaa kunnostustyöt. Kunnostustyön myötä voitaisiin nähdä kohteen hyödyntäminen huviveneiden lyhytaikaisena kiinnityspaikkana. Rantamuri vaatisi kiinnitysmenetelmien lisäksi merkinnän syväyksestä sekä sallitusta kiinnitysajasta.

Kalasadamassa Sörnäistenlaiturin rantamuurista löytyy jo nykyisellään pollarit eli kiinnitysmenetelmä sekä riittävästi syväästä huviveneen kiinnittymistä varten. Paikalla ollutta veneilijää haastatellessa kävi ilmi, ettei paikasta ole merkintää virallisessa karttajärjestelmässä. Tarkkaa tietoa paikan viralliselle käyttötarkoitukselle ei löytynyt. Ehdotuksesi annetaan kohteen merkitseminen julkiseen karttapalveluun sekä syväyksen ja pysähtymisaika merkinnän lisääminen.

Sompasaaren eteläkärjen Nihdin asemakaava on vielä vireillä. Sompasaaren rantamuri on nykyisellään pitkälti kaavoitettu laivojen kiinnittymistä varten. Nihdin suhteen olisi hyvä pyrkiä vaikuttamaan kaavaan ja näin lisätä vierasvene- tai venesatama aluetta tai edes veneiden kiinnittymispaikkoja alueella. Näiden suhteen kaupunki voisi miettiä, jos osa paikoista voisi olla suunnattu huviveneiden lyhytaikaiselle kiinnittymiselle.

Mustikkamaalla parkkipaikan rajallisuus koetaan osaltaan rajoittavana tekijänä palveluiden lisäämiselle. Mustikkamaan parkkipaikan ranta-alueella sijaitseva rantalaituri toimii tällä hetkellä kahvilalaivan kiinnityspaikkana. Tällä kohteella olisi edellytykset toimia myös huviveneiden lyhytaikaisena kiinnityspaikkana, joka mahdollistaisi alueen paremman saavutettavuuden ja voisi tuoda myös kahvilalle lisää asiakkaita. Tarkentavaa tietoa kohteen nykyisestä käyttötarkoituksesta jäi epäselväksi.

Kulosaaren pohjoisosaan asukkaat ovat toivoneet laituria tai mahdollista pientä venesatamaa. Ehdotuksena annetaan tämän toteuttamista ja venepaikoista osan varaamista huvi-

veneiden lyhytaikaiselle kiinnitykselle. Muuten aluetta tarkasteltaessa Kulosaaren rauhallinen luonne tulee niin painokkaasti esille, ettei muita potentiaalisia kohteita uusille huviveneiden lyhytaikaisille kiinnityspaikoille esitetä. Tulevaisuudessa, jos alueen rannoilla harkitaan suurempia muutoksia, niin voidaan myös huviveneiden lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen tarpeellisuutta alueella harkita uudemman kerran.

Herttoniemessä merellisyyden ylläpitäminen ja sen maltillinen lisääminen on tärkeä osa alueen luonnetta. Herttoniemen rannassa Reginankujan niemennpään asuinrakennuksen rakennustöiden yhteydessä syntyvä poukama on potentiaalinen kohde lisätä alueen saavutettavuutta vesiteitse. Kohteeseen pystyisi lisäämään laiturin, joka voisi palvella huviveneitä. Toinen potentiaalinen kohde alueella on Reginankujan toisessa päässä oleva poukama. Jo nykyisellään kohde olisi potentiaalinen ja vaatisi vain kiinnitysmenetelmien lisäämisen sekä merkinnän syväyksestä ja kiinnitysajasta. Kohteesta vastaava taho on kuitenkin vielä epäselvä asian edistämisen kannalta. Herttoniemessä olisi nykyisellään vielä yksi esitettävä potentiaalinen alue: Neitojenrannan poukama. Rantamuurissa on merkintä, että pysähtyminen kielletty kello 22-7 välillä. Kohde vaatisi vain syväysmerkinnän sekä liittämisen viralliseen karttapalveluun.

Strömsinlahden aluetta on suunniteltu tulevaisuudessa kehitettävän. Kaupungin taholla kiinnostuttuja kuulemaan aluetta koskevia kehitysideoita. Alueella toimii tällä hetkellä venesatama ja kohde on suojaisa. Rantaa reunustaa ulkoilualue. Alueen kehittämiseen voisi miettiä mahdollisuutta laajentaa venesatamaa tai rakentaa erillisiä laitureita vierailijoita varten tai vain lyhytaikaista kiinnittymistä varten. Muidenkin merellistentoimintojen kehittämisen suhteen ideoita ollaan valmiita kuulemaan. Vesiteitse tapahtuvan kohteen saavuttaminen voisi lisätä muidenkin toimintojen ja palveluiden kysyntää. Esimerkiksi kesäkahvila tai -kioski voisi saada asiakkaakseen venesataman väen, vierailevat veneilijät sekä ulkoilijat ja viereisellä rannalla olijat.

Vartiokylänlahden ranta sekä Rastilan että Puotilan puolella olisi suojaisa ja näin ollen potentiaalinen huviveneiden lyhytaikaiselle kiinnittymiselle, jos kiinnittyminen onnistuisi alueella olevien venesatamien laitureihin. Kuitenkin nykyisellään venesatamissa kausipaikkojen kysyntä on kovaa ja venesatamat ovat ääriään myöten täynnä. Jotta vierasvenesatamien lisääminen venesatamiin olisi mahdollista, tulisi saada lupa laajentaa venesatamia tai rakentaa oma satama-alue tai laituri vieraileville veneilijöille. Alueet ovat luonteeltaan rauhallisia, mutta suunnitteilla olevan asuinalueprojektin myötä vierasvenesataman lisääminen voisi olla mahdollinen.

Vuosaassa ranta-alueen suhteen kaivataan vielä tarkentavia tietoja mahdollisten lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen lisäämiselle. Ranta-alue on jo nykyisellään aktiivisessa käytössä, mutta muutama potentiaalinen kohde olisi syytä vielä kertaalleen tarkentaa. Kiinnostava kohde löytyy Aurinkolahden venesataman rantamuurista, niin Aurinkorannan päästä kuin myös Hiekkalaiturintien päästä. Kohteet vaatisivat vain merkinnän syväyksestä ja kiinnitysajasta. Etenkin Hiekkalaiturin päätä esitetään tässä työssä potentiaalisiksi uudeksi kohteeksi huviveneiden lyhytaikaiselle kiinnittymiselle.

Kruunuvuorenrannan sekä Laajasalon Ylikylänlahden alueille on suunnitteilla tulevaisuudessa uuden venesataman lisääminen. Kruunuvuoren ranta on vielä rakenteilla ja Laajasalon Ylikylänlahtea koskevat suunnitelmat tarkentuvat vasta lähivuosina, eli kummankin alueen suhteen on syytä katsoa tulevaisuuteen kuitenkin kohteita ja niiden potentiaalisuutta unohtamatta. Kummankin kohteen suhteen ehdotetaan harkintaan huviveneiden lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen lisäämisen huomioimista uusien venesatamien yhteydessä.

4.3.3 Dokumentointi

Dokumentointi tehtiin potentiaalisista, eli ehdotetuista uusista huviveneiden lyhytaikaiseen kiinnittymiseen soveltuvista kohteista. Kuitenkin jo dokumentoinnin aikana osoittautui mielekkäämmäksi valokuvaamalla dokumentoida vain ne kohteet, jotka olisivat sinänsä jo nyt toteutettavissa matalalla investoinnilla. Näiden kohteiden dokumentointi tapahtui maanteitse, koska käytössä ei ollut venettä tai muuta vesillä liikkumiseen sopivaa välinettä. Valokuvaamalla nämä kohteet saadaan havainnollistettua paremmin kohteiden potentiaalisuus ja kohteiden vaatimat investoinnit kiinnityksen toteuttamiseksi. Kohteet, joiden potentiaalisuus oli nähtävissä pikemminkin tulevaisuudessa ja jotka olisi siis syytä huomioida tulevaisuudessa, ei nähty mielekkäänä dokumentoida valokuvaamalla, koska lähitulevaisuudessa monet kyseisistä kohteista tulee muuttumaan merkittävästi. Nämä kohteet dokumentoitiin kuvaamalla ne kirjallisesti Helsingin kaupungille tehdyssä esityksessä.

Tässä alaluvussa esitetään esimerkinomaisesti viisi (5) valokuvaamalla dokumentoitua kohdetta. Nämä antavat hyvän yleiskäsityksen potentiaalisista matalan investoinnin kohteista. Valokuvaamalla dokumentoidut kohteet esitettiin projektityöntuotoksessa edeten Helsingin rantaviivaa lännestä itään, ja myös siinä järjestyksessä esimerkkikohteet esitetään tässä alaluvussa.

Ensimmäinen nykyisellään eli pienellä investoinnilla toteutettavissa oleva potentiaalinen kohde tässä työssä valokuvattuna oli Sompasaaren venesataman viereinen rantalaituri

(Kuva 2). Kartoituksen pohjalta saatuun tietoon nojaten kyseistä rantalaituria tässä työssä ehdotettiin soveltuvaksi paikaksi veneiden lyhytaikaiselle kiinnittymiselle. Vain syväys ja kiinnitysaika merkintä puuttuu. Kohde on urbaani ja sen parempi saavutettavuus vesitse voisi lisätä alueen aktiivisuutta ja nykyisten palveluiden käyttöä sekä lisätä palveluiden ja toimintojen tarvetta.

Kuva 2. Sompasaari

Sama tilanne voitiin nähdä olevan myös Kalasatamassa Sörnäistenrannassa (Kuva 3.). Kohteessa olisi potentiaalinen kiinnittymispaikka, jota jo jotkut veneilijät hyödyntävät. Merkintä syvyyksestä ja kiinnitysaikasta vielä puuttuu. Ranta-alueella on kahviloita ja ravintoloita ja mainittakoon, että kyseisen veneen omistajat olivat tulleet veneellä lounastamaan rantamuurin vieressä olevaan ravintolaan. Eli vesiteitse kohteen saavuttaminen voisi tuoda asiakkaita jo tämän hetkisiin alueen ravintoloihin ja kahviloihin. Kyseinen kohde luokitui jo Mittsin antamiin kohteisiin.

Kuva 3. Kalasatama Sörnäistenranta.

Mustikkamaan parkkipaikan ranta-alueen kohde nousi esille oikeastaan vasta dokumentoinnin yhteydessä (Kuva 4). Kohde olisi potentiaalinen jo nykyisellään, ainoastaan syväys- ja kiinnitysaikamerkintä puuttuvat. Veneiden päiväkiinnittymisen salliminen voisi tuoda pienen helpotuksen parkkipaikkaproblematiikkaan mahdollistamalla alueen saavutettavuus paremmin myös vesiteitse. Lisäksi mainittakoon, että kahvilalaiva on paremmin havaittavissa mereltä kuin maalta käsin. Joten kahvilan toiminta voisi piristyä huviveneilijöiden vierailuista.

Kuva 4. Mustikkamaan parkkipaikan ranta-alue. Nuoli osoittaa kahvilalaivan taakse jäävää tyhjää tilaa rantamuurissa.

Herttoniemen Reginankujan niemen päähän olevan asuinrakennuksen rakennustöiden yhteydessä on suunnitteilla mahdollistaa myös laiturin lisääminen veneiden kiinnitystä varten. Eli kyseinen kohde olisi nähtävissä potentiaalisesti tulevaisuudessa. Kuitenkin alueella, Reginankujan toisessa päässä olevan poukaman rannasta, löytyi jo nyt toteutettavissa oleva potentiaalinen kohde veneiden lyhytaikaiselle kiinnitykselle (Kuva 5). Kiinnitysmenetelmä puuttuu vielä kohteesta, niin laiturilta kuin rantamuurista. Lisäksi tulisi lisätä merkintä syvyyksestä ja kiinnitysajasta.

Kuva 5. Herttoniemi Reginankujan poukama.

Herttoniemen Neitojenranta oli toinen kohde, joka nousi esille vasta dokumentoinnin yhteydessä (Kuva 6). Neitojenrannan rantamuurissa on kiinnitysmenetelmä jo valmiiksi ja alueella oli yksi vene kiinnittyneenä. Alueella on jo merkintä, ettei kiinnittymistä saa tapahtua klo 22.00-07.00 välisenä aikana eli päiväkiinnitys on sallittua. Merkintä syväyksestä puuttuu, eikä kohteesta löydy mainintaa kaupungin virallisten lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen tietokannasta.

Kuva 6. Herttoniemi Neitojenranta

Dokumentoinnin yhteydessä, potentiaalisia kohteita paikan päällä tarkasteltaessa, muodostui selkeämpi käsitys kohteen potentiaalisuudesta ja etenkin siitä, miten kohteen ympäristö ja luonnontekijät voivat vaikuttaa kohteen todelliseen soveltuvuuteen ja mahdollisuuden toteuttaa turvallinen veneiden kiinnittyminen. Etenkin sään vaikutus ja sen luomat haasteet korostuivat rantojen läpikäynnin yhteydessä. Samalla eri alueiden luonne tuli koettua paikan päällä.

4.4 Tulosten eli aineiston käsittely ja luokittelu

Kartoituksen ja dokumentoinnin pohjalta muodostunutta aineistoa pidetään tämän työn tuloksina, joita lähdettiin käsittelemään jakamalla potentiaalisiksi, eli huviveneiden lyhytaikaiseen kiinnittymiseen soveltuviksi, ehdotetut kohteet lähinnä aikaan perustuvan, eli milloin kohteeseen voisi veneiden kiinnittymisen lisätä, luokittelun mukaisesti kolmeen eri kategoriaan (Taulukko 1). Nämä kolme eri kategoriaa olivat: 1) Potentiaalinen kohde, eli matalalla investoinnilla nykyisellään toteutettavissa. 2) Tulevaisuudessa syytä huomioida, eli kohteeseen suunnitteilla lähitulevaisuudessa muutoksia, joiden yhteydessä veneiden lyhytaikaisen kiinnittymisen huomioiminen ja lisääminen olisi luonnollista nähdä tehtävän. 3) Ei potentiaalinen kohde nyt tai lähitulevaisuudessa, eli kohde vaatisi suuremman luokan investoinnin veneiden turvallisen kiinnittymisen toteuttamiseksi, eikä kohteeseen ole suunnitteilla tällaista luonnollista muutosta lähitulevaisuudessa, jossa työ voitaisiin toteuttaa.

Taulukko 1. Aineiston jakautuminen kolmeen eri kategoriaan kohteen potentiaalisuuden, eli huviveneiden lyhytaikaiseksi kiinnityspaikaksi soveltuvuuden, mukaan: 1) Potentiaalinen kohde, 2) Tulevaisuudessa syytä huomioida, 3) Ei potentiaalinen kohde nyt tai lähitulevaisuudessa

Kohde	1) Potentiaalinen	2) Tulevaisuudessa syytä huomioida	3) Ei potentiaalinen
1. Lapinlahden sairaala-alueen ranta-alue		x	
2. Salmisaaren venesataman ranta-alue	x		
3. Jätkäsaaren Saukonlaiturin ranta-alue	x	(x)*	
4. Hernesaaren ranta-alue		x	
5. Eiranranta			x
6. Katajanokka		x	
7. Hakaniemen Siltavuorensalmi		x	
8. Kaisaniemenpuiston pohjoisranta		x	
9. Kalasataman Sompasaarenkanava			x
10. Kalasataman Parrulaiturinaukio			x
11. Kalasataman Capellanaukio			x
12. Kalasataman Sörnäistenlaituri	x		
13. Sompasaaren eteläkärki Nihti		x	
14. Mustikkamaan parkkipaikan ranta-alue	x		
15. Kulosaari		x	
16. Herttoniemi Reginankujan poukama	x		
17. Herttoniemi Reginankujan niemenpää		x	
18. Herttoniemi Neitojenranta	x		
19. Strömsinlahti		x	
20. Puotilan ranta-alue		x	
21. Rastila ranta-alue		x	
22. Vuosaaren ranta-alue**	x		
23. Kruunuvuorenranta		x	
24. Laajasalo Ylikylänlahti		x	

*Jätkäsaaren muu rakenteilla oleva ranta-alue syytä huomioida tulevaisuudessa.

**Vuosaaren Aurinkolahden venesataman rantamuuri, lähinnä Hiekkalaiturin pääty.

Kuvatun mukaisen luokittelun pohjalta kategoriaan 1) potentiaalinen, eli nykyisellään toteutettaviksi matalan investoinnin kohteiksi, lukeutui ehdotetusta kohteesta seitsemän (7) kohdetta. Edeten Helsingin rantaviivaa lännestä itään nämä kohteet ovat: Salmisaaren venesataman ranta-alue, Jätkäsaaren Saukonlaiturin (poukaman) ranta-alue, Kalasataman Sörnäistenlaiturin rantamuuri, Mustikkamaan parkkipaikan ranta-alueen, Herttoniemen Reginankujan poukama (rantamuuri ja laituri), Herttoniemen Neitojenrannan poukama sekä Vuosaassa Aurinkolahden venesataman rantamuuri lähinnä Hiekkalaiturin pääty.

Kohteiden luokittelussa kategoriaan 2) Tulevaisuudessa syytä huomioida, eli kohteen sijaitsevalle alueelle on tulossa tai on suunnitteilla lähitulevaisuudessa toteutettavia merkittäviä muutoksia (muun muassa asemakaavamuutoksia, kaava on vielä vireillä tai alue on vielä rakenteilla), lukeutui 13:sta kohdetta. Nämä kohteet olivat: Lapinlahden sairaala-alueen rantaviiva, Hernesaaren ranta-alue, Katajanokka, Hakaniemen Siltavuorensalmi, Kaisaniemenpuiston pohjoisranta, Sompasaaren eteläkärki Nihti, Kulosaari, Herttoniemen Reginankujan niemennpää, Strömsinlahti, Puotilan ranta-alue, Rastilan ranta-alue, Kruunuvoorenranta sekä Laajasalo Ylikylänlahti. Lisäksi Jätkäsaaren Saukonlaiturin ranta-alueen lisäksi voidaan muu Jätkäsaaren alueella rakenteilla olevan osan ranta-alue lukea 2) Tulevaisuudessa syytä huomioida -kategoriaan sillä perusteella, että vesiteitse saavutettavuuden edistäminen olisi alueen merellisen luonteen mukaista ja siihen soveltuvaa.

Varsinaisten ehdotettavien potentiaalisten kohteiden joukkoon ei lukeutunut taulukossa 1. olevia 3) Ei potentiaalinen -kategorian kohteita. Tulokset yhteen kokoavaan taulukkoon kuitenkin luettiin vielä tämä kategoria, koska nämä kohteet olivat veneilijä Mittsin esittämiä kohteita ja nämä kohteet voisi sinänsä nähdä veneiden kiinnittymiseen soveltuvina. Kuitenkin tarkentavan tarkastelun jälkeen jokaiselle kohteelle löytyi järkevä syy, miksi kohteita ei voitu lopulta esittää potentiaalisena uutena huviveneiden lyhytaikaisena kiinnityspaikkana. Tulokset kokoavaan taulukkoon nämä kohteet päätyivät niin sanotusti esimerkkikohteina kuvaamaan sitä, miten asian erilainen lähestyminen voi tuottaa erilaisen tuloksen. Tässä työssä potentiaalisiksi kohteiksi valikoituivat kohteet, joita lähdettiin kartoittamaan suuremmasta kuvasta pienempään, eli alueiden kaavoituksesta ja aluetta koskevista suunnitelmista aina tarkentaen yksittäisiin rantaviivan kohteisiin. Mittsin esittämät kohteet olivat lähinnä veneilijälle vesillä tai rantaviivaa fyysisesti tarkastellessa vastaan tulleita kohteita.

Taulukossa 3) Ei potentiaalinen -kategoriaan lukeutuivat kohteet, jotka vaativat suuremman luokan investoinnin turvallisen kiinnittymisen takaamiseksi ja lähitulevaisuudessa täl-

laista luonnollista suurempaa muutosta ei ole suunnitteilla. Näitä kohteita olivat: Eiranranta, Kalasataman Sompasaarenkanava, Kalasataman Parrulaiturinaukio sekä Kalasataman Capellanaukio.

Kohteiden potentiaalisuus arvioitiin kartoituksessa ja dokumentoinnin aikana kertyneen tiedon ja näkemyksen pohjalta. On kuitenkin syytä huomioida, että jatkokehityshankkeeseen ryhdyttäessä on vielä syytä tarkentaa kohteiden lopullinen perinpohjainen soveltuvuus turvalliseksi huviveneiden lyhytaikaiseksi pysähdyspaikaksi.

4.5 Projektin tulokset

Tämän projektin tuloksena syntyi aineisto, jonka pohjalta voitiin antaa ehdotus Helsingin rantaviivan potentiaalisille uusille huviveneiden lyhytaikaisille kiinnityspaikoille. Potentiaalisia kohteita löytyi yhteensä 20 kappaletta. Lisäksi mainittiin yksi ylimääräinen kohde (Jätkäsaaren muu rakenteilla oleva ranta-alue), joka on oikeastaan suurempi alue, mutta joka voidaan huomioida alueen tulevaisuudensuunnitelmissa. Ehdotetut potentiaaliset kohteet jakautuivat kahteen luokkaan sen mukaan, voisiko kohteeseen lisätä huviveneiden lyhytaikaisen kiinnityksen jo nyt vai vasta tulevaisuudessa. Nykyisellään olevia matalan investoinnin kohteita oli seitsemän (7) kappaletta. Loput 13:sta potentiaalisesti lukeutuvista kohteista olivat sellaisia, jotka on syytä huomioida kohdetta koskettavissa tulevaisuudensuunnitelmissa ja tällöin tarkemmin punnita kohteen mahdollinen hyödyntäminen vierasvenepaikkana tai veneiden lyhytaikaisena kiinnityspaikkana.

Työn tuotoksena syntyi Helsingin kaupungille toimitettu esitys, jossa käydään läpi Helsingin rantareitin nykytilaa koskenutta inventaariota sekä annetaan ehdotus tässä työssä tehdyn kartoituksen ja dokumentoinnin pohjalta muodostuneeseen aineistoon nojaten ehdotus potentiaalisista uusista huviveneiden lyhytaikaisista kiinnityskohteista (Liite 3). Esityksessä sivutaan myös kunkin ehdotetun potentiaalisen kohteen vaatimaa investointia veneiden lyhytaikaisen kiinnityksen toteuttamiseksi. Esitys toimitettiin Helsingin kaupungille lokakuussa 2019.

5 Pohdinta ja johtopäätökset

Tässä työssä kartoitettiin ja dokumentoitiin Helsingin mantereen ranta-alueen nykytilaa ja mahdollisuutta hyödyntää Helsingin rantaviivaa paremmin huviveneiden näkökulmasta. Kartoituksessa lähdettiin etsimään potentiaalisia uusia huviveneiden lyhytaikaiseen kiinnitykseen eli päiväkäyttöön soveltuvia kohteita. Tausta-ajatuksena työlle oli, että uusien kiinnityskohteiden lisäämisellä voitaisiin edistää veneilyn helppoutta Helsingin ranta-alueella sekä osaltaan olla nostamassa Helsingin kaupungin merellistä profiilia sen kautta, että rantaviiva olisi paremmin saavutettavissa maatien lisäksi myös vesiteitse. Rantaviivalla olevien alueiden saavutettavuuden helpottaminen, useammat eri reitit mahdollistamalla, voitaisiin lisätä eri alueiden aktiivista käyttöä sekä alueiden palveluiden ja toimintojen käyttöä ja kysyntää.

Kuten jo luvussa 1 mainitaan, merellisyys halutaan tuoda entistä vahvemmin osaksi Helsingin vetovoimaisuutta ja kaupunkikuvaa (Helsingin kaupunginkanslia 2019). Tutkimuksen mukaan turkulaiset kokevat kaupungin henkivän merellisyyttä keskusta-alueella Aura-joen ansiosta. Aurajoki nähdään vahvana merellisen profiilin luojana Turun urbaanilla alueella, kun taas saaristo ja Ruissalo luovat merellistä tunnelmaa kaupungin ulkopuolella (Forsman & Pohjanheimo 2019). Tätä samaa kaupungin keskusta-alueen merellisyyttä korostavaa luonnetta halutaan vahvistaa jatkossa Helsingin kaupunkisuunnittelussa. Tämä käy ilmi luvussa 2.1 esitetyn Helsingin merellinen strategia -raportista sekä luvussa 3.2. esitetyistä Helsingin rantaviivaa koskevista kaavoituksista. Joten näihin seikkoihin nojaten voidaan nähdä tämän työn aiheeseen liittynyt mielenkiinto sekä työn toteuttaminen ja sen kautta muodostunut tieto aiheellisena ja tarpeellisena. Tämän työn myötä syntynyt esitys ehdotettavista potentiaalisista uusista veneiden lyhytaikaisista kiinnityskohteista on tarkoitus hyödyntää jatkokehityshanketta varten edistämään huviveneilyä.

Kuten jo aiemmin on luvussa 4.3 mainittiin, rantareitin nykytilan inventaariosta ehdotuksen Helsingin kaupungille antanut veneilijä Håkan Mitts oli itse antanut esimerkinomaisesti esityksen muutamasta eri kohteesta, jotka voisivat hänen näkemyksensä mukaan soveltua uusiksi veneiden lyhytaikaisiksi kiinnityskohteiksi. Kohteita tulisi kuitenkin tarkastella lähemmin ja kartoittaa niiden toteuttamiskelpoisuutta. Kuitenkin tätä työtä lähdettiin työstämään hiukan eri näkökulmasta, ei rantoja fyysisesti tarkastellen ja spontaanisti potentiaalisia kohteita etsien, vaan kartoitus aloitettiin etenemällä suuremmasta kuvasta pienempään kuten luvusta 3 ja 4 ilmeni. Eli tässä työssä lähdettiin liikkeelle alueiden asemakaavoja ja Helsingin kaupungin julkisessa jaossa olevien raporttien tarkastelulla, poissulke-malla tiettyjä alueita ja aina tarkentamalla pienempään paikkakohtaiseen yksittäisen koh-teen tarkempaan tarkasteluun.

Kartoituksen lähtökohdan tarkastelu ja pohdinta on mielekästä, jotta voi ymmärtää paremmin potentiaalisten kohteiden valikoitumisprosessia. Kartoituksen myötä esille nousi paljon tietoa Helsingin kaupungin rantaviivalla sijaitsevia alueita koskettavista tulevaisuudensuunnitelmista. Nämä suunnitelmat vaikuttivat merkittävästi siihen, mistä näkökulmasta ja millä aikaperspektiivillä eri alueiden ja kohteiden potentiaalisuutta alettiin tarkastelemaan. Tämä voidaan nähdä varsin mielekkäänä lähtökohtana tarkastella sekä lähteä luokittelemaan eri kohteita, koska kuten luvussa 1 jo mainitaan, on Helsingin merellinen strategia tehty ulottumaan vuoteen 2030 asti. Joten tämän työn tulos olisi näin nähden strategian aikajänteen kanssa samoilla linjoilla, kun ehdotuksia potentiaalisista kohteista saatiin esitettyä nyt heti toteutettaviksi sekä myös tulevaisuudessa huomioitaviksi ja toteutettaviksi.

Asemakaavoista, kaavateksteistä ja – raporteista kävi myös ilmi tärkeä seikka eli se, mihin tarkoitukseen alueiden eri kohteet on alun perin suunniteltu. Tämä oli merkittävä tieto tarkastellessa ja tarkentaessa näkemystä tämän työn osalta potentiaalisten kohteiden suhteen lisäten ymmärrystä ja näkemystä huomioon otettavista asioista. Tämä seikka vaikutti yhtenä merkittävämpänä tekijänä kartoituksessa siihen, miten potentiaaliset kohteet lopulta valikoituivat. Äkkiseltään voisi kuvitella, että potentiaalisia kohteita huviveneiden käyttöön löytyisi useita. Kuitenkin virallisten veneiden kiinnityspaikkojen lisäämisessä on ensisijaisen tärkeää huomioida kiinnittymisen turvallisuus ja tämän takaamiseksi on tärkeää huomioida, mihin käyttöön eri kohteet on alun perin kaavoituksissa suunniteltu. Esimerkiksi tässä työssä kyseisen tarkastelun myötä ilmeni, ettei eräitä kohteita oltu suunniteltu veneiden kiinnittymiseen ja tämän vuoksi nykyiset rantarakenteet eivät ole tehty kestämään painavien veneiden kiinnittymistä. Lisäksi mainittakoon, että mahdollisia eri potentiaalisia kohteita tarkasteltaessa paikan päällä syy sille, miksi kohdetta ei alun perinkään oltu nähty soveltuvana veneiden kiinnittymiselle, löytyy mitä todennäköisimmin alueen tuulisuudesta ja aallokkoisuudesta. Tuuli luo oman haasteensa veneiden turvalliselle kiinnittymiselle ja suojaisten kiinnityspaikan luomiseksi olisi kyse usein suuremmasta investoinnista. Nämä kyseiset työvaiheet ja niiden vaikutus kartoitustyöhön käyvät ilmi luvussa 4, työnprosessikuvauksesta.

Kuten luvussa 2.2 tutkimusraportista ilmeni, olisi kaupungin oman merellisen luonteen lisäksi tärkeä saada juurrutettua merellisyys myös osaksi kaupunkilaisten luonnetta ja arkipäivää. Kuten on havaittu, niin kaupunkilaisten viehtyminen kaupunkiympäristön merellisyyteen, tekee kaupungin merellisyydestä kiinnostavan myös ulkopuolisten silmissä (Vuolteenaho 2018, 4-8). Joten myös Helsingin merellistä vetovoimaisuutta lisättäessä tulisi pitää ennen kaikkea kaupunkilaiset, helsinkiläiset itse, palveluiden ja toimintojen ensisijai-

sina tarvitsijoina ja käyttäjinä, ja vasta sen jälkeen huomioida kaupungissa vierailevat ihmiset. Tätä ajatusta myös tästä työstä saatujen tulosten, eli kartoitukseen pohjautuneet ehdotukset potentiaalisista uusista huviveneiden lyhytaikaisista kiinnityskohteista, hyödyntäminen ja konkretisoiminen voisi olla edistämässä veneilyharrastusta helsinkiläisten keskuudessa. Uusien kohteiden lisäämien ja eri alueiden saavutettavuuden helpottaminen voisi myös osaltaan tuoda merta lähemmäksi helsinkiläisten (etenkin veneilijöiden) arkipäivää.

Helsingin merellisen strategian on tarkoitus ulottua niin asukkaisiin, yrittäjiin kuin Helsingin kaupungin hallinnollisiin rakenteisiin. Tavoite on edistää rantareitin parempaa saavutettavuutta ja palveluiden toimivuutta. Kaiken kaikkiaan tavoite on parantaa Helsingin merellisyyskokonaisuutta ja tehdä Helsingistä yksi parhaista merikaupungeista maailmassa. Tämä kaikki ja vielä enemmän käy ilmi luvussa 2.1 ja tätä kaikkea tarkastellessa voidaan veneilyä edistävät toimet nähdä olevan hyvinkin keskeisessä asemassa. Venepaikkoja Helsingissä on noin 12 000 kappaletta ja veneitä tätäkin enemmän, puhumatta kaan veneilijöiden ja veneilystä kiinnostuneiden määrästä. Veneilyn parissa ja sen vaikutuspiirissä on iso joukko ihmisiä ja toimijoita, joten veneilyn tukemisella voidaan saada laajamittaisempikin vaikutus Helsingin merellisen profiilin nostamiseksi.

5.1 Ehdotukset

Tämän työn, eli Helsingin rantareitin nykytilan inventaarion sekä uusien potentiaalisten huviveneiden lyhytaikaiseen kiinnitykseen soveltuvien kohteiden kartoituksen ja dokumentoinnin, myötä muodostuneen tiedon ja näkemyksen pohjalta esitän seuraavat ehdotukset Helsingin kaupungille koskien veneiden lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen lisäämistä.

Ehdotuksena annetaan Helsingin kaupunkia noteeraamaan tässä työssä kartoituksen myötä nousseet potentiaalisiksi uusiksi huviveneiden lyhytaikaiseen kiinnittymiseen soveltuviksi esitetyt kohteet sekä harkitsemaan kyseisiin kohteisiin investoimista ja niiden toteuttamista. Kokoava taulukko potentiaalisista kohteista löytyy luvusta 4.4. Helsingin kaupungille annetussa esityksessä on myös annettu ehdotuksia kiinnitysmenetelmän toteuttamiseen ja näitä ehdotuksia löytyy luvusta 4.3.2. Pyydetään kuitenkin huomioimaan tämän kartoitustyön laatijan koulutusohjelma ja siihen vedoten huomioimaan, jokaisen potentiaalisiksi ehdotetun kohteen suhteen vaadittavat mahdolliset lisäselvittelyt ennen mahdollista toteuttamista.

Lisäksi esitetään huomioimaan, ettei huviveneiden lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen lisääminen eri kohteisiin yksistään riitä. Tulee huomioida, että näistä kiinnityspaikoista tulisi

saada helposti ja nopeasti tietoa. Joten kiinnityspaikat tulisi merkitä viralliseen karttapalveluun ja tämä palvelu tulisi tehdä tutuksi palvelun tarvisijoille eli veneilijöille. Esimerkiksi palvelun voisi sen lisäksi, että kertoo veneiden lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen sijaiseen, se voisi kertoa myös sen hetkisen paikkatilanteen eli mikä on vapaiden paikkojen määrä sillä hetkellä.

Vielä viimeiseksi ehdotetaan huomioimaan vierailevat veneilijät tulevaisuudensuunnitelmissa. Merellisyys on jo hyvin näkyvässä kaupungin tulevaisuudensuunnitelmissa ja kaupunkia koskevassa kehittämisessä. Veneily on monen helsinkiläisen harrastus samoin kuin monen muun Suomessa rannikolla asuvan. Suunnitteilla on tulevaisuudessa lisätä uusia venesatamien Helsingin kaupungin alueelle. Venesatamissa kausipaikan hakijoita riittää ja ne ovat tulonlähde niin pursiseuroille ja venekerhoille kuin myös kaupungille. Kuitenkin olisi hyvä myös lisätä venesatamiin vierailijoille, niin yöpyjille kuin myös päiväkävijöille, merkittäviä paikkoja, koska nämäkin kävijät voi nähdä tulonlähteenä. Nämä vierailijat eivät välttämättä ole tulonlähde vain pysähdyssatamalle, vaan myös kiinnityspaikan läheisyydessä oleville toimijoille.

5.2 Projektin luotettavuus

Projektin kartoituksessa käytetty materiaali on Helsingin kaupungin julkisessa jaossa olevaa aineistoa, kuten raportteja, Leppäsyvän tekemää kartoitusta, asemakaavoja ja niihin liittyviä tekstejä ja dokumentteja, sekä Helsingin kaupungin omilla internetsivuilla julkaistua tietoa. Myös keskustelut käytiin Helsingin kaupungin asiantuntijoiden kanssa. Näihin perusteisiin pohjaten voidaan tässä työssä käytetyn pohjamateriaalin nähdä olevan asianmukaista ja näiltä osin siis myös luotettavaa.

Työn aihetta ja tavoiteltavaa tietoa lähdettiin kartoittamaan edeten suuremmasta kuvasta pienempään. Tarkoittaen, että työssä luotiin ensin yleiskuvaa Helsingin rantareitin nykytilasta, alueiden luonteesta, niitä koskevista muutoksista ja suunnitelmista, ja sen pohjalta tarkennettiin yksityiskohtaisemmin tiettyihin Helsingin rantaviivalla oleviin yksittäisiin kohteisiin. Näin tapahtui luonnollista karsitumista alueiden ja kohteiden suhteen. Samalla näkemys eri alueiden alkuperäiselle käyttötarkoitukselle lisääntyi. Myös kohteiden tarkastelu paikan päällä lisäsi näkemystä kohteiden soveltuvuudelle. Tällä tavalla aihetta lähestyessä pystytään ottamaan huomioon monia eri asioita, jota ei esimerkiksi spontaaninmassa (kuten jos lähtökohtana kohteita tarkastellaan ensisijaisesti paikan päällä) lähestymistavassa tulisi mietityksi tai nousisi esille. Lisäksi tämä tässä työssä käytetty lähestymistapa mahdollisti yhteistyön kaupungin kanssa ja antoi hyvät lähtökohdat tarkastaa asioita kaupungin asiantuntijoilta.

Projektin tulosten luotettavuutta tarkasteltaessa on kuitenkin mainittava, ettei jokaista tavoiteltua kaupungin asiantuntijaa työn aikana tavoitettu. Välillä oli myös haasteita löytää taho, kenen vastuulla jokin alue tai kohde oli. Kuitenkin suurin osa vastuuhenkilöistä tavoitettiin ja se tarkentava tieto, mikä jäi vielä uupumaan, on varmasti jatkokehityshankkeesta vastaavan tahon mahdollista ja varmasti myös yksinkertaisempi tavoittaa.

Projektin luotettavuutta olisi voinut lisätä se, että kohteita olisi päästy tarkastelemaan maatien lisäksi myös vesiteitse. Lisäksi on huomioitava tulosten luotettavuutta tarkasteltaessa, että vaikkakin työnlaatijaksi ryhtyi intohimoinen veneilyn harrastaja, nousi esille työn edetessä paljon huomioitavia asioita ja erilaisia tulokulmia, joita ei työnlaatijan koulutusohjelma pidä sisällään. Mutta kun palaa siihen materiaaliin ja asiantuntijoiden kanssa käytyihin keskusteluihin, niin voidaan työn tuloksia pitää asiallisina ja perusteltuina sekä hyväksyttävänä pohjatyönä jatkokehityshankkeelle.

5.3 Oman oppimisen arviointi

Työnlaatijalle projektin läpivieminen oli kokonaisuudessaan oppimisprosessi, johon ryhtyminen ja läpivienti vaati rohkeutta. Tämän prosessin aikana esille nousi vahvuuksia sekä kehityskohtia työnlaatijan omissa työskentelytavoissa. Vahvuuksina ilmeni rohkeus, sinnikkyys ja periksi antamattomuus, joiden myötä työ lopulta myös valmistui. Työprosessin aikana vastaan tuli monta asiaa ja seikkaa jo heti alkumetreillä, joihin ei restonomin koulutusohjelma valmista. Kuitenkin esimerkiksi opeteltiin lukemaan kaavoja ja kaavatekstejä sekä ymmärtämään tulevaisuudessa suunnitteilla olevien kaupungin ympäristöä koskevia muutoksia, jotka voi osin nähdä mahdollisuuksina edistää tämän työn aihetta tai sitten poissulkukriteerinä.

Suurimmaksi kehityskohdaksi nousi työn rajaaminen ja siinä pysyminen. Sinänsä työnlaatijalle työnrajoissa pysyminen ei ollut haaste, mutta ulkoapäin tulevien töitä koskevien lisäehdotusten ja aiheen rönsyily, vaati jonkin verran aiheesta tiukasti pysymistä. Lisättäkään, että on mukava nähdä aiheen kiinnostavan ja innostavan eri tahoja. Kuitenkin tässä oli kyse lähinnä pohjatyöstä, jonka jälkeen voidaan miettiä lisähankkeita.

Aikataulullisesti työ eteni suunnitellusti kohti valmistumista. Työnlaatijan tilanteesta johtuen työn eteneminen ja valmiiksi saattaminen olivat suuremmassa roolissa, kuin jokaiseen yksityiskohtaan vastauksen saamisen odottaminen. Kuitenkin lähtökohtiin ja aikataulussa pysymiseen nähden työn loppuun saattaminen oli työnlaatijalle iso voitto ja ilo.

Kokonaisuudessaan prosessin hallinnassa onnistuttiin ja siitä näytteenä tämä työ. Työ antoi sen laatijalle laajemman näkökulman tarkastella Helsingin kaupunkia, kuin myös ylipäänsä kaupunkiympäristöä, sen luonnetta ja siihen vaikuttavia erilaisia tekijöitä sekä kaupunkiin liittyviä mahdollisuuksia. Vaikka aihe ei suoranaisesti ole välittömässä yhteydessä restonomien opintoihin ja työnkuvaan, mutta välillisesti työ on pohjatyötä myös mahdollistamaan restonomien tuottamaa palvelua esimerkiksi veneilyssä tarvittavien lisäpalveluiden muodossa.

Lähteet

Ahola H. 8.10.2019. Arkkitehti. Helsingin kaupunki. Sähköposti.

Asikainen H. 27.09.2019. Projektijohtaja. Helsingin kaupunki. Sähköposti.

Forsman, A. & Pohjanheimo, T. 2019. Miltä merellinen Turku tuntuu. Turun kaupungin konsernihallinto. Kaupunkikehitysryhmä. Turku. Luettavissa: http://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files//miltä_merellinen_turku_tuntuu_tutkimusraportteja_1-2019.pdf. Luettu: 3.6.2019.

Helsingin kaupunginkanslia 2019. Helsingin merellinen strategia 2030. Elinkeino-osasto. Helsinki. Luettavissa: <https://www.hel.fi/static/kanslia/elo/merellinen-strategia-2030.pdf>. Luettu: 2.6.2019.

Helsingin kaupunki. 2018a. Jokamiehen oikeudet. Luettavissa: <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/ulkoilu/lisatietoa-ulkoilusta/ohjeet/jokamiehenoikeudet>. Luettu: 15.9.2019.

Helsingin kaupunki. 2018b. Maailman toimivin kaupunki: Helsingin kaupunkistrategia 2017-2021. Luettavissa: <https://www.hel.fi/static/helsinki/kaupunkistrategia/kaupunkistrategia-2017-2021.pdf>. Luettu: 15.9.2019.

Helsingin kaupunki. 2019a. Kaikki vesille: Ahti-hankkeessa kehitetään veneilyalan ekosysteemiä. Luettavissa: <https://www.hel.fi/uutiset/fi/kulttuurin-ja-vapaa-ajan-toimiala/kaikki-vesille-ahti-hankkeessa-kehitetaan-veneilyalan-ekosysteemia>. Luettu: 18.9.2019.

Helsingin kaupunki 2019b. Kaupungin venepaikat. Luettavissa: <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/ulkoilu/veneily/kaupungin-venepaikat/>. Luettu 18.9.2019.

Helsingin kaupunki. 2019c. Veneiden lyhytaikainen kiinnittyminen. Luettavissa: <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/ulkoilu/veneily/venesatamien-muut-palvelut/veneiden-lyhytaikainen-kiinnittyminen>. Luettu: 1.9.2019.

Kaijansinkko M. 23.09.2019. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston projektipäällikkö. Helsingin kaupunki. Sähköposti.

Karttapalvelu. 2019. Helsingin kaupunki. Luettavissa: <https://kartta.hel.fi/mobile?setlanguage=fi#>. Luettu: 1.10.2019.

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto. 2018. Eräiden hankkeiden rahoitus innovaatiostaston varoilla. Helsinki. Luettavissa: <https://dev.hel.fi/paatokset/asia/hel-2017-012988/>. Luettu: 18.9.2019.

Leppäsyvä H. 2019. Helsingin rantareitin uusien toiminnallisten paikkojen kartoitus. Helsingin kaupunki.

Leppäsyvä H. 12.09.2019. Arkkitehtiharjoittelija. Helsingin kaupunki. Sähköposti

Lybeck K. 20.09.2019. Arkkitehti. Helsingin kaupunki. Sähköposti.

Marttila J. 11.10.2019. Arkkitehti. Helsingin kaupunki. Sähköposti.

Maunula A. 24.09.2019. Ulkoilupalvelu, merelliset palvelut -yksikkö. Helsingin kaupunki. Sähköposti.

Meriläinen S. 20.09.2019. Arkkitehti. Helsingin kaupunki. Sähköposti.

Näveri M. 4.10.2019. Arkkitehti. Helsingin kaupunki. Sähköposti.

Palvelukartta. 2019. Lyhytaikainen veneiden kiinnittymine. Luettavissa: <https://palvelukartta.hel.fi/unit?category=service:881>. Luettu: 10.10.2019.

Pulkka P. 24.09.2019. Arkkitehti. Helsingin kaupunki. Sähköposti.

Saarikko T. 18.09.2019. Arkkitehti. Helsingin kaupunki. Sähköposti.

Sivistyssanakirja. Suomi Sanakirja. Luettavissa: <https://www.suomisanakirja.fi/virkistäytyminen>. Luettu: 4.9.2019.

Skipperi 2019. Luettavissa: https://www.skipperi.fi/?gclid=Cj0KCQjwwb3rBRDrARIsALR3Xey9ICQ_wyloTXkt8NuoyYjFMo5diC3gFxyr37xJMgl67K5Eh-mAy0saAuTdEALw_wcB. Luettu 28.8.2019.

Suomisanakirja. Suomi Sanakirja. Luettavissa: <https://www.suomisanakirja.fi/venesatama>.
Luettu 17.9.2019.

Suomisanakirja. Suomi Sanakirja. Luettavissa: <https://www.suomisanakirja.fi/vierassatama>. Luettu 17.9.2019.

Tilastokeskus. 2004. Hyvinvointikatsaus. Luettavissa: https://www.stat.fi/tup/hyvinvointikatsaus/hyka_2004_2_vapaa-aika4.html. Luettu 4.9.2019.

Tulli 2019. Vesikulkuneuvot ja niiden moottorit sekä varusteet. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom. Huviveneiden markkinavalvonta. Luettavissa: <https://tulli.fi/documents/2912305/3048504/huviveneet.pdf/c6203b2d-357e-4f60-ac08-36192fe45893/huviveneet.pdf.pdf>. Luettu: 2.6.2019.

Vierassatamat. Suomen kaikki viralliset satamat. Luettavissa: <http://www.vierassatamat.fi/fi>. Luettu: 1.10.2019.

Vuolteenaho, J. 2018. Turun merellisen kaupunkikehittämisen haasteita. Teoksessa Vuolteenaho, J (toim.). Tutkimusraportteja 1/2018, s. 4-8. Kaupunkitutkimusohjelma. Turun kaupunki. Turku. Luettavissa: https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files/tutkimusraportteja_1-2018.pdf. Luettu 10.9.2019.

Vänskä M. 18.09.2019. Arkkitehti. Helsingin kaupunki. Sähköposti.

Liitteet

Liite 1. Veneiden kiinnittymispaikat

Liite 1. Tämän hetkiset veneiden kiinnittymispaikat Helsingin rantareitillä (Helsingin kaupunki 2019b ja Helsingin kaupunki 2019c):

Kaupungin venepaikat (maksullinen)	<ul style="list-style-type: none">• Aiorannan venesatama• Aurinkolahden venesatama• Eläintarhanlahden venesatama• Hietalahdenallas• Honkaluoto• Hopeasalmen venesatama• Katajanokan venesatama• Kipparilahden venesatama• Koivuniemen venesatama• Laivalahden venesatama• Lähteellä• Merihaan venesatama• Merisatama• Meri-Rastilan venesatama• Mustikkamaan venesatama• Nandelstadin venesatama• Naurissalmen venesatama• Pajalahden venesatama• Pikku Kallalahden venesatama• Pohjoisranta• Porslahden venesatama• Puotilan venesatama• Ramsaynrannan venesatama• Ruoholahden venesatama• Salmisaaren venesatama• Sarvaston venesatama• Saukonpaaden venesatama• Saunalahden venesatama• Siltavuoren venesatama• Strömsinlahden venesatama• Tammasaarenallas• Tervasaari• Vasikkasaaren venesatama• Vuosaarenlahden venesatama• Vähäniityn venesatama
Kaupungin vierasvenepaikat (maksullinen)	<ul style="list-style-type: none">• Katajanokan käyntisatama
Kaupungin lyhytaikainen kiinnittyminen (maksuton)	<ul style="list-style-type: none">• Kaisaniemen Eläintarhanlahti• Hietalahdenallas• Kauppatori<ul style="list-style-type: none">○ Vironalla○ Linnanallas
Venekerhot ja pursiseurat (maksullinen)	<ul style="list-style-type: none">• Eteläsatama<ul style="list-style-type: none">○ Nylands Jaktklubben rf (NJK)• Herttoniemi<ul style="list-style-type: none">○ Compass ry○ Kipparilahden Venekerho KVK ry• Hakaniemi

- Hakaniemen Venekerho ry
- Katajanokka
 - Katajanokan Venekerho ry
- Kruununhaka
 - Suomen Moottoriveneklubi ry (SMK)
 - Helsingin Moottorivenekerho ry
- Kulosaari
 - Helsingin Meriveneilijät ry
- Laajasalo
 - Sarvaston Venekerho ry
 - Tahvonlahden Venekerho ry
 - Yliskylän Venekerho ry
 - Helsingin Työväen Pursiseura ry
- Lauttasaari
 - Nyländska Jaktklubben ry
 - Suomen Moottoriveneklubi ry
 - Vasikilahden Venekerho ry
 - Lauttasaaren Veneilijät ry
 - Pursiseura Sindbad ry
 - Helsingfors Segelklubb rf
- Marjaniemi
 - Marjaniemen Purjehtijat ry
 - Marjaniemen Venekerho ry
- Merihaka
 - Merihaan Veneseura ry
- Merisatama
 - Suomalainen Pursiseura ry
 - Merisataman Venekerho ry
- Munkkiniemi
 - Munkan Venekerho ry
- Naurissalmi
 - Kartanon Venekerho ry
- Pikku Huopalahti
 - Pikku-Huopalahden Venekerho
- Puotila
 - Puotilan Venekerho ry
- Roihuvuori
 - Roihuvuoren ja Tammisalons Meriulkkoilijat ry
 - Roihuvuoren Venekerho ry
 - Strömsinlahden Veneilijät ry
- Tammisalo
 - Tammisalons Merivenekerho ry
- Töölö
 - Taivallahden Venekerho ry
 - Humallahden venekerho
- Särkkä
 - Merenkävijät ry
- Vuosaari
 - Vuosaaren Venekerho ry
 - Leppäluodon venekerho ry

Liite 2. Merellisten toimintojen uudet paikat

Liite 2. Helsingin kaupungin rantareitin uusien toiminnalliset paikat, jotka pohjautuvat Hugo Leppäsyvän tekemään kartoitukseen.

Kuva 1. Merellisten toimintojen uudet paikat (Karttapalvelu 2019)

Kuva 2. Merellisten toimintojen uudet paikat (Karttapalvelu 2019)

Kuva 4. Merellisten toimintojen uudet paikat (Karttapalvelu 2019)

Liite 3. Esitys Helsingin kaupungille annetuista ehdotuksista

Kartoituksen tausta

Toimeksiantaja: Helsingin kaupunki

Aihe: Helsingin rantareitin kartoitus ja dokumentointi huviveneilyn näkökulmasta

Tarkoitus: Helsingin rantareitin nykytilan inventaario uusien potentiaalisten huviveneiden lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen löytämiseksi

Tavoite: Kartoituksen tavoitteena luoda pohjaa Merellinen Helsinki – strategian jatkokehityshankkeelle huviveneilyn edistämiseksi

Kartoituksen tausta

Helsingin merellinen strategia

- Tavoitteena edistää kaupungin merellisen ympäristön vetovoimaisuutta
- Yhtenä kehityksen avaintekijänä rantareitin helpompi saavutettavuus maa- ja meriteitse

Helsingin rantareitin nykytila:

Venepaikkoja yhteensä 12 000 kpl

- Venesatamia yli 70 kpl
- Vierasvenepaikkoja rantaviivalla noin kymmenessä satamassa
- Lyhytaikaisia veneiden kiinnityspaikkoja neljässä paikassa

Nykyistä useampi ranta mahdollista saada pienellä investoinnilla veneilijöiden käyttöön

Kartoituksen pohjalta valikoitui 24 esitettävää kohdetta – joista 20 potentiaalista kohdetta

Potentiaalisia kevyen investoinnin kohteita 7 kpl

- Toteutettavissa heti
- Vaatii paikoin kiinnitysmenetelmän sekä syväys- ja kiinnitysaikamerkinän lisäämisen
- Kohteen merkitseminen viralliseen karttapalveluun veneiden lyhytaikaisena kiinnityspaikkana

Tulevaisuudessa syytä huomioida 13 kpl

- Alueelle suunniteilla lähitulevaisuudessa toteutettavia muutoksia, joiden yhteydessä syytä huomioida kohteen potentiaalisuus uutena veneiden lyhytaikaisena kiinnityspaikkana

Ei-potentiaalisia kohteita 4 kpl *

- Sinänsä potentiaalinen, mutta kohde vaatii suuremman luokan investoinnin turvallisen kiinnittymisen takaamiseksi
- Lähitulevaisuudessa ei luonnollista suurempaa muutosta, jotta kohde lukeutuisi potentiaalseksi

*Mainittu, koska nämä kohteet annettu esimerkkikohteiksi asian noususta ensimmäisen kerran esille

Kohde	1) Potentiaalinen	2) Tulevaisuudessa syytä huomioida	3) Ei potentiaalinen
Lapinlahden salraala-alueen ranta-alue		x	
Salmisaaren venesataman ranta-alue	x		
Jätkäsaaren Saukonlaiturin ranta-alue	x	(x)*	
Hernesaaren ranta-alue		x	
Eiranranta			x
Katajanokka		x	
Hakaniemen Siltavuorensalmi		x	
Kaisaniemenpuiston pohjoisranta		x	
Kalasatama Sompasaarenkanava			x
Kalasatama Parrulaiturinaukio			x
Kalasatama Capellanaukio			x
Kalasatama Sörnäistenlaituri	x		
Sompasaaren eteläkärki Nihti		x	
Mustikkamaa	x		
Kulosaari		x	
Herttoniemi Reginankujan poukama	x		
Herttoniemi Reginankujan niemenpää		x	
Herttoniemi Neitojenranta	x		
Strömsinlahti		x	
Puotilan ranta-alue		x	
Rastila ranta-alue		x	
Vuosaaren ranta-alue	x**		
Kruunuvoorenranta		x	
Laajasalo Ylikylänlahti		x	

Taulukko 1.
Aineiston jakautuminen kolmeen eri kategoriaan sen mukaan, miten kohde soveltuisi huviveneiden uudeksi lyhytaikaiseksi kiinnityspaikaksi:

1) Potentiaalinen kohde

2) Tulevaisuudessa syytä huomioida

3) Ei potentiaalinen kohde nyt tai lähitulevaisuudessa

*Jätkäsaaren muu rakenteilla oleva ranta-alue syytä huomioida tulevaisuudessa.

**Vuosaaren Aurinkolahden venesataman rantamuri, lähinnä Hiekkalaiturin päätä.

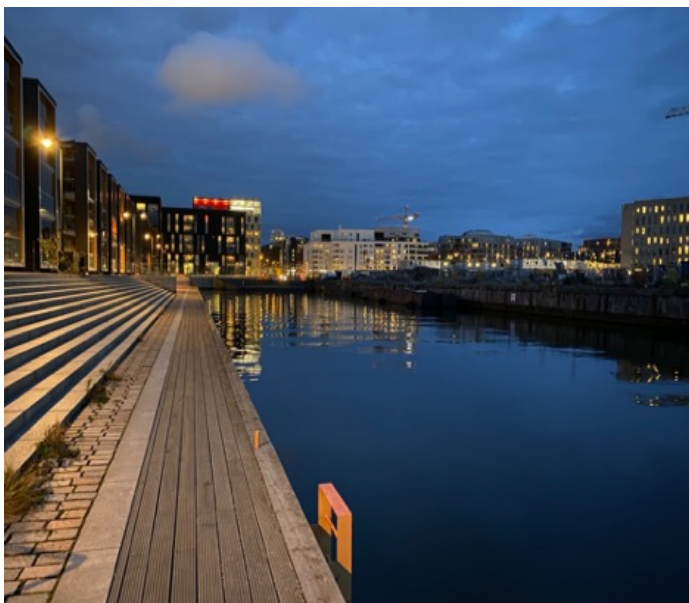
1) Potentiaaliset heti toteutettavissa olevat kevyen investoinnin kohteet

1) Potentiaaliset heti toteutettavissa olevat matalan investoinnin kohteet

Salmisaaren venesataman ranta-alue

- Aluetta halutaan aktivoida ja ympäristöä elävöittää
- Uusien merellisten toimintojen lisäksi kohteen saavutettavuuden parantaminen meriteitse
- Ehdotetaan rantalaituriin veneiden lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen lisäämistä
- Huomioitava kiinnitysmenetelmän sekä syväys- ja kiinnitysaikamerkinnän lisääminen

1) Potentiaaliset heti toteutettavissa olevat matalan investoinnin kohteet

Jätkäsaaren Saukonlaiturin ranta-alue

- Alueen merellinen identiteetti
- Alueen saavutettavuuden parantaminen meriteitse
- Kohde suojaisa
- Ehdotetaan rantalaituriin veneiden lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen lisäämistä
- Huomioitava kiinnitysmenetelmän sekä syväys- ja kiinnitysaikamerkinnän lisääminen

1) Potentiaaliset heti toteutettavissa olevat matalan investoinnin kohteet

Kalasadaman Sörnäistenlaiturin rantamuuri

- Rantamuurista löytyy jo nykyisellään kiinnitysmenetelmä
- Riittävä syväys veneiden kiinnittymistä varten
- Lisätarkennus kohteen nykyisestä käyttötarkoituksesta *
- Ehdotetaan lisättävän viralliseksi veneiden lyhytaikaiseksi kiinnityspaikaksi sekä lisättävän kohteeseen merkintä syväyksestä ja pysähtymisajasta

*KUVA:n Ulkoilmapalveluiden Merelliset palvelut –yksikön viimeistä vahvistusta jätin vielä kaipaamaan.

1) Potentiaaliset heti toteutettavissa olevat matalan investoinnin kohteet

Mustikkamaan parkkipaikan ranta-alue

- Rantamuurista löytyy jo nykyisellään kiinnitysmenetelmä
- Riittävä syväys veneiden kiinnittymistä varten
- Lisätarkennus kohteen nykyisestä käyttötarkoituksesta*
- Ehdotetaan lisättävän viralliseksi veneiden lyhytaikaiseksi kiinnityspaikaksi sekä lisättävän kohteeseen merkintä syvyyksestä ja pysähtymisajasta

1) Potentiaaliset heti toteutettavissa olevat matalan investoinnin kohteet

Herttoniemen Reginkujan päädyn poukama

- Kohde suojaista
- Lisätarkennus kohteen nykyisestä käyttötarkoituksesta*
- Ehdotetaan rantamuriin ja laituriin lisättävän veneiden lyhytaikaisia kiinnityspaikkoja
- Lisättävä kiinnitysmenetelmä sekä merkintä syvyyksestä ja pysähtymisajasta

1) Potentiaaliset heti toteutettavissa olevat matalan investoinnin kohteet

Herttoniemen Neitojenrannan poukama

- Kohde suojaista
- Rantamuurista löytyy joitakin kiinnitysmenetelmiä
- Nykyisellään merkintä: klo 22-00-07.00 välillä kiinnittyminen kielletty
- Riittävä syväys veneiden kiinnittymistä varten
- Ehdotetaan lisäämään viralliseksi veneiden lyhytaikaiseksi kiinnityspaikaksi
- Lisättävä kiinnitysmenetelmiä sekä merkintä syvyyksestä

1) Potentiaaliset heti toteutettavissa olevat matalan investoinnin kohteet

Vuosaaren Hiekkalaiturintien pääty

- Nykyisellään joitakin kiinnitysmenetelmiä
- Lisätarkennus kohteen nykyisestä käyttötarkoituksesta*
- Ehdotetaan rantamuriin veneiden lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen lisäämistä
- Lisättävä kiinnitysmenetelmiä sekä merkintä syväyksestä ja pysähtymisajasta

1) Potentiaaliset heti toteutettavissa olevat matalan investoinnin kohteet

Vuosaaren Aurinkorannan pääty sekä rantamuri

- Nykyisellään jo kiinnitysmenetelmiä
- Suojaisa kohde
- Lisätarkennus kohteen nykyisestä käyttötarkoituksesta*
- Ehdotetaan veneiden lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen lisäämistä
- Lisättävä merkintä syväyksestä ja pysähtymisajasta

2) Tulevaisuudessa syytä huomioitavat kohteet

2) Tulevaisuudessa syytä huomioitavat kohteet

Lapinlahden sairaala-alue

- Vuonna 2020 alueen kehittämiselle järjestettävän kilpailun myötä mahdolliset alueen asemakaavamuutokset
- Kilpailu voidaan nähdä mahdollisuutena kehittää alueen rantaviivan käyttöä sekä käyttötarkoitusta
- Ehdotetaan alueen parempaa saavutettavuutta meriteitse

Jätkäsaaren ranta-alue

- Osa alueesta vielä rakenteilla, osa asemakaavasta vielä vireillä
- Alueen kehittämiseen ja sen meriteitse savutettavuuteen vaikuttaminen perusteluna alueen merellinen identiteetti

Hernesaaren ranta-alue

- Alueen asemakaava vielä vireillä
- Alueen kehittämiseen ja sen meriteitse saavutettavuuteen vaikuttaminen perusteluna alueen merellinen identiteetti

Katajanokka

- Alueen koillispuolella sijaitsevalle mattolaiturin alueelle mahdollista suunnitella merellinen toiminto
 - Ehdotuksena: laituri veneiden kiinnittymiselle

2) Tulevaisuudessa syytä huomioitavat kohteet

Hakaniemen Siltavuorensalmi

- Siltavuorensalmen tulevat ruoppaukset
- Rantamuuria koskevien tulevaisuudensuunnitelmien tarkentaminen
 - Ehdotuksena lisätä alueen saavutettavuutta meriteitse
- Kohde suojaisa

Kaisaniemenpuiston pohjoisranta

- Kohteeseen tulossa rantamuurin kunnostustyöt, jonka myötä kohteen parempi hyödyntäminen veneiden kiinnityspaikkana
- Kohde suojaisa

Sompasaaren eteläkärki Nihti

- Alueen asemakaava vielä vireillä
- Alueen kehityssuunnitelmiin ja alueen meriteitse savutettavuuteen vaikuttaminen perusteluna alueen merellinen identiteetti
- Lähialue vahvasti kaavoitettu laivojen kiinnitykseen, joten ehdotetaan Nihtin alueella huomioitavan huviveneet

2) Tulevaisuudessa syytä huomioitavat kohteet

Kulosaari

- Alueen pohjoisosaan asukkailla toiveissa laiturin tai pienen venesataman lisääminen kaupungin alueelle
- Alue potentiaalinen asukkaiden toiveen eli laiturin toteuttamiseen
 - Ehdotuksena, että laiturin toteutuessa osa venepaikoista merkitään veneiden lyhytaikaista kiinnittymistä varten

Herttoniemen Reginkujan niemenpää

- Alueelle rakennetaan uusi asuinrakennus, jonka yhteydessä kohteeseen syntyy poukama
- Suunnitelmissa, että syntyvään poukamaan mahdollista rakentaa laituri
 - Ehdotuksena mahdollistaa laiturin rakentaminen ja hyödyntää tämä veneiden lyhytaikaista kiinnittymiseen

Strömsinlahti

- Aluetta suunnitellaan tulevaisuudessa kehitettävän
- Kaupungin taholla kiinnostuttu kuulemaan aluetta koskevia kehitysehdotuksia
- Alue suojaisa ja alueella sijaitsee jo venesatama
 - Ehdotuksena venesataman kehittäminen ja vierailijoiden kiinnittymisen edistäminen

2) Tulevaisuudessa syytä huomioitavat kohteet

Puotilan ranta-alue

- Suunnitteilla olevien uusien asuinalueiden rakentamisen yhteydessä mahdollisesti tulevien venepalveluiden myötä veneiden lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen huomioiminen ja lisääminen
- Alue on suojaista

Rastilan ranta-alue

- Suunnitteilla olevien uusien asuinalueiden rakentamisen yhteydessä mahdollisesti tulevien venepalveluiden myötä veneiden lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen huomioiminen ja lisääminen
- Alue on suojaista

Kruunuvuorenranta

- Alue vielä rakenteilla ja osittain asemakaava vireillä
- Alueen kehittämiseen ja sen meriteitse saavutettavuuteen vaikuttaminen
- Suunnitelmissa olevan uuden venesataman yhteydessä ehdotetaan huomioimaan myös vierailivat veneilijät

Laajasalon Ylikylänlahti

- Aluetta koskevat suunnitelmat tarkentuvat lähivuosina
- Tulevaisuudensuunnitelmissa esitettynä venesataman lisääminen
 - Ehdotetaan huomioimaan myös veneiden lyhytaikaisen kiinnittymisen mahdollistaminen

3) Ei-potentiaaliset kohteet nyt tai lähitulevaisuudessa

3) Ei-potentiaaliset kohteet nyt tai lähitulevaisuudessa

Kohteet **esitetty** esimerkkikohteina potentiaalisista uusista veneiden lyhytaikaiseen kiinnitykseen soveltuvista paikoista **ennen** rantareitin inventaariota ja kartoitustyötä

Eiranrannan rantamuuri

- Alue tuulinen ja ristiaallokkoinen – vaatisi mm aallonmurtajan rakentamista
- Kohde nykyisellään uimareiden käytössä

Kalasataman Sompasaarenkanavan rantamuuri

- Ei alun perin suunniteltu veneiden kiinnittymiseen
- Rantamuurin kansirakenne liian kevytrakenteinen takamaan veneen turvallisen kiinnittymisen

Kalasataman Parrulaiturinaukion rantamuuri

Kalasataman Capellanaukion rantamuuri

- Ei alun perin suunniteltu veneiden kiinnittymiseen
- Rannan vesisyväys paikoin ei riittävä

Ei-potentiaaliset kohteet vaatisivat suuremman luokan investoinnin turvallisen kiinnityksen toteuttamiseksi – luonnollista muutosta ei lähitulevaisuudessa tulossa,

Yhteenveto

Helsingin merellisen profiilin nostamisen yhtenä avaintekijänä:
Veneilyn edistäminen ja alueiden vesiteitse saavutettavuuden parantaminen

Potentiaalisia kohteita uusiksi huviveneiden lyhytaikaisiksi kiinnityspaikoiksi 20 kpl

- Potentiaalisia heti toteutettavissa olevia matalan investoinnin kohteita 7 kpl
- Tulevaisuudessa syytä huomioitavat kohteet 13 (+1)

Toteutettavien uusien huviveneiden lyhytaikaisten kiinnityspaikkojen lisääminen viralliseen karttapalveluun

- Palvelusta entistä parempi tieto veneilijöille
- Palvelun helppo ja nopea käyttö

Pyydetään huomioimaan:

- Karttoitus pohjatyönä jatkokehityshankkeelle huviveneilyn edistämiseksi
- Mahdollisten lisäselvittelyjen tarve ennen kohteiden toteuttamista

